

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE  
HAARLEM OP DONDERDAG 13 OKTOBER 2011 OM 19.30 UUR

Waarnemend voorzitter: de heer J.J. Visser  
Griffier: de heer B. Nijman  
Wethouders: de heer E.P. Cassee, de heer P.R. van Doorn, de heer P.J. Heiliegiers, de heer J.C. van der Hoek en de heer J. Nieuwenburg

Aanwezig zijn 36 leden: de heer A. Azannay (GroenLinks Haarlem), mevrouw mr. P.J. Bosma-Piek (VVD), mevrouw M.G.B. Breed (D66), de heer J.A.F. van der Bruggen (PvdA), de heer G.B. van Driel (CDA), mevrouw L.A. Drogdrop (SP), de heer J. Fritz (PvdA), de heer W. van Haga (VVD), de heer R.H.C. Hiltemann (SP), mevrouw T.E.M. Hoffmans (GroenLinks Haarlem), mevrouw M.D.A. Huysse (GroenLinks Haarlem), de heer E. de Jongh (D66), de heer R.G.J. de Jong (VVD), de heer B. Jonkers (SP), mevrouw D. Kerbert (D66), mevrouw H. Koper (PvdA), de heer H. Kruisman (GroenLinks Haarlem), mevrouw J. Langenacker (PvdA), mevrouw F. de Leeuw-de Kleuver (Ouderenpartij De Leeuw), mevrouw D. Leitner (D66), de heer J. van de Manakker (SP), de heer A.P. Marselje (D66), de heer L.J. Mulder (GroenLinks Haarlem), mevrouw S. Özogul-Özen (SP), mevrouw M. Pippel (D66), de heer ir. F.H. Reeskamp (D66), de heer R. Schaart (PvdA), mevrouw M.C.M. Schopman (PvdA), de heer C.J. Schrama (Haarlem Plus), de heer M. Snoek (CDA), mevrouw C.Y. Sikkema (GroenLinks Haarlem), de heer E. Veen (VVD), de heer J. Vrugt (Actiepartij) en mevrouw drs. L.C. van Zetten (D66).

Afwezig: de heer D.A. Bol (GroenLinks Haarlem), mevrouw M. Otten (Trots op Nederland), de heer W.J. Rutten (VVD) en de heer B.B. Schneiders (burgemeester)

1. VRAGENUUR

De WAARNEMEND VOORZITTER: Dames en heren, goedenavond. De vergadering is bij dezen geopend. Ik heet u allen hartelijk welkom, in het bijzonder de mensen die deelnemen aan het spektakel in deze raadzaal. Hartelijk welkom de mensen op de publieke tribune. Er zijn twee grote groepen: de gasten van de raad die zijn rondgeleid en dit vanavond gaan meemaken en er zijn mensen van Paswerk die ook aanwezig zullen zijn bij de behandeling van hun onderwerp. Hartelijk welkom ook de mensen die thuis meeluisteren.

Ik neem waar voor burgemeester Schneiders. Die is in Den Haag bij de VNG. Daar is het nodige te doen in het kader van de provincies en alles wat samenhangt met de wettelijke regelgeving. Het werd heilzaam voor Haarlem geacht dat de burgemeester daarbij aanwezig was.

Ik verzoek u even te gaan staan. Het is een goede gewoonte in dit huis raadsleden die overleden zijn, te herdenken met een moment van stilte. Veel mensen kennen Aad van Ake. Zij kennen hem als een uitstekende, hardwerkende ambtenaar met het hart op de goede plek voor achterstandswijken. Velen van ons hebben met hem te maken gehad. Hij is raadslid geweest in de jaren 70. Het is goed om te zijner nagedachtenis een moment stilte in acht te nemen. Dank u wel.

Er is bericht van verhindering van mevrouw Otten van Trots, de heer Rutten van de VVD en de heer Bol van GroenLinks.

Het is mij een eer een raadslid te mogen installeren. Om de plek in te nemen van de heer Aynan gaan wij de heer Van der Bruggen opnieuw installeren. De heer Aynan heeft zich tijdelijk teruggetrokken. Wij wensen hem sterkte deze vier maanden. Het is voor de heer Van der Bruggen als erelid, als schaduwraadslid enigszins routine. Ook nu mag hij het weer doen. Hij is uiteraard van harte welkom. Een commissie is nodig om de geloofsbrieven te

onderzoeken en ik wil vragen aan de heer Hiltemann, de heer Veen en aan mevrouw Van Zetten om de commissie te vormen en de geloofsbrieven te onderzoeken. Als u dat nu wilt doen, dan schors ik heel even de vergadering, totdat de procedure achter de rug is.

Ik heropen de vergadering en ik geef het woord aan de voorzitter van de commissie, mevrouw Van Zetten, belast met het onderzoek voor het uitbrengen van verslag.

Mevrouw VAN ZETTEN: De commissie uit de raad van de gemeente Haarlem in wier handen werd gesteld de geloofsbrief en verdere bij de kieswet gevorderde stukken ingezonden door J.A.F. van der Bruggen op donderdag 13 oktober 2011, tijdelijk benoemd tot lid van de gemeente Haarlem tot en met 2 februari 2012, rapporteert de raad van de gemeente Haarlem dat zij bovengenoemde bescheiden heeft onderzocht en in orde bevonden. Gebleken is dat de benoemde aan alle in de gemeentewet gestelde eisen voldoet. De commissie adviseert tot zijn toelating als lid van de raad van de gemeente Haarlem. Gefeliciteerd Hans.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Wenst een van de leden van de raad het woord? Zo niet, dan stel ik voor de geloofsbrieven goed te keuren en de benoemde toe te laten. Commissie, hartelijk dank voor het diepgravend onderzoek. Ik verzoek u allen te gaan staan.

Mijnheer Van der Bruggen, ik verzoek u de eed af te leggen zoals deze is neergeschreven in artikel 14 van de gemeentewet. Ik zal u eerst de eed voorlezen.

Ik zweer dat ik om tot lid van de raad benoemd te worden rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of onder welk voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik zweer dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het gemeentebestuur naar eer en geweten zal vervullen. Wat is daarop uw antwoord?

De heer VAN DER BRUGGEN: Ja, zo waarlijk helpe mij God Almachtig.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Van harte gefeliciteerd en hartelijk welkom.

## 2. VASTSTELLING VAN DE AGENDA

De WAARNEMEND VOORZITTER: Ik wil het even met u hebben over het herstemmen over motie 29 uit de kadernotaraad. Wij zijn vanavond niet compleet en het was de bedoeling om dit te doen als we compleet waren. Wij stellen voor bij de begroting – het is de bedoeling dat we dan compleet zijn – te stemmen over dit onderwerp. Mochten we om welke reden dan ook niet compleet zijn, dan is het op een gegeven moment niet anders. Kunt u daarmee instemmen? Dan hebben we dat op die manier afgesproken.

Ik ga de agenda met u langs. Zijn er fracties die hamerstukken willen opwaarderen?

Mevrouw VAN ZETTEN: Wij willen graag agendapunt 18, Wabo-projectbesluit, opwaarderen. D66 heeft een motie.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Prima, dat is goed.

Mevrouw BOSMA: Wij willen graag agendapunt 10, kredietaanvraag uitvoering Verspronckweg-Zuid opwaarderen als hamerstuk met stemverklaring. Ik wil daaraan toevoegen dat de PvdA en de VVD een motie hadden ingediend, maar die trekken wij terug. Het betreft de motie over de openstelling Lage Kadijk.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Prima, dan wordt die motie geschrapt en punt 10 opgewaarderd.

De heer SCHRAMA: Ik wil graag punt 16, kredietaanvraag uitvoering fase 2 Noordkop Waarderpolder, opwaarderen. Daarvoor hebben de Actiepartij en Haarlem Plus een motie, dus die wil ik opwaarderen tot een bespreekpunt. Mijn tweede opmerking is van algemene aard. In de commissies worden zaken als hamerstuk vastgesteld en met twee klappen van de hamer in de raad zijn we dan verder. Ik heb geteld en we praten in totaal over 8,7 miljoen investeringen. Ik vraag me af of gezien de grootte van de schuld die we

al hebben, bij een dergelijke toename van de schuldenlast het niet van belang zou zijn dergelijke punten telkens als bespreekpunt op te waarderen en niet als hamerstuk te behandelen. Het gaat hier met een klap over 8,7 miljoen schuld en dat lijkt mij discutabel. Ik geef u dat ter overweging.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Dank u wel voor deze opmerking, maar u begrijpt dat deze uitspraak gewoon in de commissie thuishoort. Iemand nog opmerkingen? Dan is de agenda bij dezen vastgesteld.

Dan de interpellatie van de SP inzake schuldhelpverlening c.q budgetbeheer. Stemt u ermee in dat de SP deze interpellatie houdt?

Mevrouw VAN ZETTEN: Kan dat niet onder agendapunt 25 worden meegenomen of moet het echt apart als interpellatie worden behandeld?

Mevrouw ÖZOGUL: Wij hebben dat als interpellatie aangekondigd en zo willen we dat ook houden.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Prima, dat recht heeft u. Ik vraag aan de vergadering of u instemt met deze interpellatie.

Mevrouw KOPER: Omdat de interpellatie een aantal vragen bevat die relevant zijn voor het stuk, vind ik het lastig om daarop te reageren. Ik begrijp dat de SP een interpellatie wil, maar nu staat het een los van het ander.

Mevrouw ÖZOGUL: Het een staat niet los van het ander. Het is een dermate belangrijk onderwerp dat het voor de SP een interpellatie is.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Wij stellen voor de interpellatie vlak voor het agendapunt te doen. Dan hebben we in ieder geval eenheid. Dan hoort dat bij elkaar. Zullen we het zo afspreken? Ja.

Dan hebben we de moties vreemd. Er is er een overgebleven van de VVD inzake huisvesting reddingsbrigade. Er moet een stembureau komen in verband met de benoeming in het presidium en commissies. Wij stellen voor de heer Schrama en mevrouw Breed daartoe te benoemen die dankbaar deze benoeming accepteren. Dank u wel. Dat vindt in de pauze plaats. Dan is de agenda hiermee vastgesteld.

### 3. VASTSTELLING ONTWERPNOTULEN VAN DE VERGADERING VAN DONDERDAG 22 SEPTEMBER 2011

De WAARNEMEND VOORZITTER: Heeft iemand van u een inbreng? Dan zijn ze hierbij vastgesteld.

### 4. INGEKOMEN STUKKEN

- I Voorgesteld wordt enige stukken voor kennisgeving aan te nemen.
- II Voorgesteld wordt enige stukken in handen te stellen van het college van burgemeester en wethouders om preadvies.
- III Voorgesteld wordt enige stukken in handen te stellen van het college van burgemeester en wethouders ter afdoening.
- IV Voorgesteld wordt enige stukken in handen te stellen van de burgemeester ter afdoening.
- V Voorgesteld wordt enige stukken in handen te stellen van het college van burgemeester en wethouders of de burgemeester ter afdoening via de raadscommissie.
- VI Ingevolge artikel 38 reglement van orde de beantwoording van vragen.
- VII Beantwoording van brieven gericht aan de raad namens het college van burgemeester en wethouders.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Wil iemand een ingekomen stuk agenderen?

Mevrouw VAN ZETTEN: Bij de ingekomen stukken VI b. beantwoording van de fractie D66 inzake Puik hergebruik van Spaarnelanden meld ik dat wij niet akkoord gaan met de beantwoording van de vragen op deze wijze en wij willen het van de agenda afhalen en opnieuw bij het college neerleggen om juist te beantwoorden.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Ik hoor de wethouder hieraan toevoegen dat dit al besloten is. Waarvan akte.

De heer SCHRAMA: Bij punt III c. ligt een brief van de advocaten inzake klacht herontwikkeling Houthof. Dat wordt in handen van B en W gegeven ter afdoening, maar ik vind de brief dermate veel zaken aan de orde stellen die mogelijk tot grote problemen kunnen leiden, dat ik die brief heel helder met de commissie wil bespreken.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Heeft iemand van u daar bezwaar tegen? Nee.

5. INTERPELLATIEVERZOEK SP INZAKE  
SCHULDHULPVERLENING/BUDGETBEHEER

Dit agendapunt wordt voorafgaand aan punt 25 behandeld.

6. BENOEMINGEN

HAMERSTUKKEN

7. ONTWERPBEGROTING 2012 GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING  
CONCENSUS (2011/251515)
8. TOETREDING GEMEENTEN OOSTZAAN EN WORMERLAND TOT  
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING CONCENSUS
9. ONTSCHOTTING FRACTIEBUDGETTEN C.A. (2011/3574050)
11. BROUWERSPLEIN – VASTSTELLEN DEFINITIEF ONTWERP EN  
VERLENEN KREDIET (2011/240250)
12. VERLENEN KREDIET VERVANGEN BASCULE PRINSENBRUG EN  
BIJKOMENDE WERKZAAMHEDEN EN BEANTWOORDEN MOTIE  
“BEREIKBAARHEID STATIONSPLEIN VIA PRINSENBRUG/SPAARNE”  
(2011/70800)
13. ONTWERPVERKLARINGEN VAN GEEN BEDENKINGEN – WABO –  
INZAKE JORDENSTRAAT 78 EN KENNEMERPLEIN 3 (2011/247067)
14. AANPASSING MASTERPLAN 023-WEST (2011/209621)
15. ONTWERPVERKLARING VAN GEEN BEDENKINGEN  
OPWAARDERINGSSTATION GROEN GAS A. HOFMANWEG  
(2011/363873)

De WAARNEMEND VOORZITTER: De punten zijn bij dezen vastgesteld.

HAMERSTUKKEN MET STEMVERKLARING

10. KREDIETAANVRAAG UITVOERING VERSPRONCKWEG-ZUID  
(AANGEPAST DO) (2011/2667520)

De WAARNEMEND VOORZITTER: Dan merk ik nogmaals op dat punt 10 is opgewaardeerd tot hamerstuk met stemverklaring. Wie van u wenst een stemverklaring af te leggen over de kredietaanvraag uitvoering Verspronckweg-Zuid?

Mevrouw BOSMA: De VVD was kritisch over het eerste ontwerp gezien het aantal parkeerplaatsen dat daar verdween en ook gezien de bomenstructuur. De tweede versie is gekomen na inspraak van de omgeving. Daarvoor onze complimenten. Wij zijn net als de omgeving niet helemaal blij met de wijze waarop het nu uitgevoerd wordt. Het was wat ons betreft beter geweest indien de oorspronkelijke structuur zou zijn gehandhaafd. Dat is helaas niet doorgegaan. Wij zijn evenwel blij met deze tweede versie en wij maken onze complimenten voor deze tweede versie dankzij de burgerparticipatie. We zullen instemmen met dit ontwerp.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Dank u wel. Agendapunt 16 is opgewaardeerd. Dan ga ik verder met de reeks hamerstukken met stemverklaring.

17. OMGEVINGSVERGUNNINGAANVRAAG HERENSINGEL  
73/VOLHARDINGSTRAAT (2011/232100)

De WAARNEMEND VOORZITTER: Wie van u wil een stemverklaring afleggen?

De heer VRUGT: De Actiepartij is bijzonder tevreden over het voorgenomen plan, maar wij willen erop hameren dat de communicatie met de buurt op juiste wijze ter hand genomen moet worden. We zien op andere plekken in de stad dat dat wel eens misgaat. We hopen op dat punt op beterschap.

De heer VAN HAGA: Misschien is het aardig om op te merken dat het leuk is om na de heer Vrugt te spreken, omdat de Herensingel de eerste locatie was waar wij elkaar hebben gezien. Waarvan akte. Het pand aan de Herensingel staat nu leeg. De VVD is blij met het plan zoals dat voorligt en zal instemmen met het voorstel.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Iemand van u nog? Dan is hiertoe besloten.

19. HEFFINGSMAATSTAF RIOLERING (2011/151407)

De heer VAN DE MANAKKER: Ik was niet aanwezig bij de commissiebehandeling, maar ik heb begrepen dat de meerderheid kiest voor het voorstel van het college. Het moet mij van het hart dat wij als SP nog altijd voorstander zijn van heffing op WOZ-waarde, vooral omdat er nogal wat watertaken bijgekomen zijn en dat mag niet alleen op de riolering gegooid worden. Dus de grootte van het perceel maakt wel degelijk uit. Bij een heffing van 0,07% bent u de eerste jaren gedekt, ruim gedekt, dus 0,07% ook bij fluctuerende woningmarktprijzen.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Wie van u nog? Dan is hiertoe besloten.

20. SCHIPHOLWEG FIETSPAD VERLENEN KREDIET (2011/253098)

Mevrouw PIPPEL: Wij kunnen instemmen met het voorstel voor het verlenen van het krediet, omdat dit fietspad een belangrijke bijdrage levert aan de verkeersveiligheid. Toch willen wij graag nog twee dingen benadrukken. Dat betreft de hoofdbomenstructuur waarop wij toch wel heel erg gesteld zijn. We hebben die niet voor niets vastgesteld. En het tweede punt betreft de inspraakprocedure die hier toch wel heel erg bekort is en waarmee wij niet gelukkig waren zoals we in de commissie hebben gezegd. Wij drukken het college op het hart om dit echt heel belangrijk te vinden en alleen uitzonderingen daarop te hanteren als het absoluut niet anders kan.

De heer SCHAART: Wij vinden het fantastisch dat het fietspad daar komt en we verlenen daarvoor graag het krediet. Maar het wordt wel een erg smal fietspad en het moet ook nog een keer de entree vormen voor de nieuwe wijk die daar ontstaat. Eigenlijk zouden wij willen vragen om het op de meeste plekken breder te maken. Dat kan alleen niet net achter het benzinestation. Een beetje creatieve ambtenaar moet daarop toch iets kunnen vinden zodat we het breed genoeg kunnen maken. Dat zou veel minder gevaarlijk zijn voor alle schooljeugd.

De heer SCHRAMA: Haarlem Plus vindt het plan op zich goed, hoewel de veiligheid te wensen overlaat. Haarlem Plus ondersteunt de opmerkingen van de PvdA. Belangrijk is dat de bewoners nauwelijks inspraaktijd hebben gekregen, amper twee weken. Ik verwacht dat mensen gelijk krijgen als ze gaan protesteren. De gemeente moet zich toch houden aan die termijn van zes weken voor inspraak. Dat dit niet gebeurt is, vind ik zeer kwalijk en het excuus dat de gemeente anders te laat zou zijn voor de subsidieaanvraag, is ongeldig. Die deadline is lang van tevoren bekend. Ik vind dat het college hierin onjuist heeft gehandeld.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Wie van u nog? Dan is hiertoe besloten.

## 21. HERSTEMMING MOTIE 29/GEBRUIK SOCIALE EENGEZINSWONINGEN DOELMATIG EN EFFICIËNT

De WAARNEMEND VOORZITTER: Niemand meer? Dan ga ik over naar de besprekpunten, waarbij ik voorstel punt 24, Begroting 2012 Werkvoorzieningschap Zuid-Kennemerland eerst te behandelen vanwege de belangstelling op de tribune.

### BESPREEKPUNTEN

## 16. KREDIETAANVRAAG UITVOERING FASE 2 NOORDKOP WAARDERPOLDER (2011/122097)

De heer SCHRAMA: In de commissie Beheer is dit punt een aantal weken geleden besproken. Toen was het een hamerstuk met uiteindelijk toch een stemverklaring waarbij de VVD en Haarlem Plus allebei met een motie kwamen. In de discussie bleek de meerderheid van de raad gevoelig voor de inhoud van die moties. Dat resulteerde erin dat het punt werd teruggenomen door de wethouder. Hij zou met een ander voorstel komen. De commissie kreeg exact hetzelfde voorstel terug. Daarin is geen letter gewijzigd. Tot mijn grote verbazing gaat de hele commissie akkoord met deze situatie.

De heer VAN HAGA: ik maak hier toch echt bezwaar tegen, omdat de VVD aanvullende vragen heeft gesteld en die heeft de wethouder klip en klaar beantwoord.

De heer SCHRAMA: Ik geef toe dat er vragen zijn gesteld en als u zegt dat de antwoorden klip en klaar zijn, dan is dat voor uw rekening. De motie nu is niet dezelfde motie als vorige keer. Ik wil u het volgende onder de aandacht brengen.

### **Motie Schuldenlast omlaag met 4,13 miljoen euro**

De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 13 oktober 2011,

overwegende dat:

- het ontwikkelen van bedrijfsgebouwen een crisis doormaakt;
- er momenteel geen behoefte is aan nieuwe kavels voor bedrijfsgebouwen;
- indien er vraag naar kavels komt, er tijd genoeg is op dat ogenblik te gaan ontwikkelen;

13 oktober 2011

- deze ontwikkelingen dan niet als investering hoeven te worden gedaan maar rechtstreeks met verkoop van de grond kunnen worden meegenomen;
- de gemeente het als een der belangrijkste taken ziet om de schuldenlast terug te dringen;

verzoeken wij:

- het krediet van 4.13 miljoen euro voor de uitvoering van fase 2 Noordkop Waarderpolder momenteel niet beschikbaar te stellen, de centrale watergang uitgezonderd;
- dit krediet in te lossen van de schuld dan wel geen grotere schuld aan te gaan;
- te zoeken naar een tijdelijke andere invulling van dit gebied en ontwikkeling pas te laten geschieden als daar vraag naar is;

en gaat over tot de orde van de dag.

De motie is ingediend door Haarlem Plus en de Actiepartij.

De heer VRUGT: Even een korte aanvulling daarop. In het stuk zelf van het college staat dat er een ondernemer geïnteresseerd is in een niet gering deel van dit gebied. Het is ons bekend dat die ondernemer geen interesse heeft in de kavels zoals die nu worden aangelegd. Hij ziet daarbij een heel andere indeling. In dat geval is het dubbel weggegooid geld. Voor de watergang komt subsidie van Rijnland, dus die staat hier los van. Die zien wij graag wel degelijk gerealiseerd. Voor het overige is het wat de Actiepartij betreft echt weggegooid geld.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Wie van u wil een stemverklaring afleggen over deze motie?

De heer VAN HAGA: De VVD heeft de argumenten voor en tegen afgewogen. De vorige keer twijfelde de VVD nog enigszins. Er zaten nog wat onduidelijkheden in en natuurlijk kleven er risico's aan. Die risico's zijn er nog steeds, maar op een gegeven moment moet je de stad niet op slot zetten. Omdat het nu crisis is, moet niet elke vooruitgang worden tegengehouden en dat doet de VVD bij uitstek dan ook niet. De VVD is dus voor deze ontwikkeling en hoopt dat de risico's kleiner blijken dan ze lijken. De VVD kan niet meegaan met de motie.

De heer HILTEMANN: Even een voorstel van orde. Ik had nog wel een reactie van de wethouder verwacht.

De heer JONKERS: En dan met name over de opmerking van de heer Vrugt dat er een ondernemer geïnteresseerd zou zijn, maar niet in deze kavels.

Wethouder NIEUWENBURG: Als het weggegooid geld zou zijn, dan zou het college niet met dit voorstel komen. Het college beseft heel goed dat je in een tijd van bezuinigingen met name bij dit soort investeringen heel goed moet kijken naar of het verstandig en zinvol is dat de kost voor de baat gaat. Ik heb dat in de commissie uitvoerig toegelicht. Ik heb u een dienst bewezen door dit punt in de vorige raadsvergadering van de agenda af te halen om dit nogmaals toe te lichten. Als het gaat om herontwikkeling van het belangrijkste bedrijventerrein in de regio, vind ik het belangrijk. Het bedrijventerrein is tot vier keer toe op verschillende onderdelen genomineerd. Er bestaat interesse voor het hele bedrijventerrein, waarbij een watergang integraal onderdeel uitmaakt van de oplossing in het kader van de watertoets. Dat leidt ook weer tot uitgifte van bedrijfskavels. De mogelijke ontwikkeling is een belangrijke ontwikkeling, omdat nu uiteindelijk die oeververbinding aan de noordkant gerealiseerd is. Er is sprake van concrete interesse. Ik ben het eens met de verschillende sprekers die zeggen goed te kijken naar wat je doet. Dat hebben wij gedaan en wij hebben als college daar een weloverwogen besluit over genomen en in de commissie is daarvoor een groot draagvlak.

Daar ben ik bijzonder blij om. Niet alleen ik, maar ook veel ondernemers in de Waarderpolder.

De heer MULDER: Het zal we vaker voorkomen dat wij in de commissie of als raad ons afvragen of investeringen in de komende jaren gedaan moeten worden. Dat zegt het college zelf ook. Het is dan ook niet voor niets dat GroenLinks in eerste instantie getwijfeld heeft of de gemeente deze investeringen wel moet doen. Alles afwegende is het toch een goede zaak dat deze investeringen gedaan worden, niet in het minst omdat zo'n terrein klaar moet zijn voordat mensen erin stappen als gebruiker. GroenLinks zal het collegevoorstel van harte steunen. De motie van Haarlem Plus steunen wij niet.

Mevrouw RAMSODIT: De PvdA vindt het heel belangrijk om te investeren in Haarlem als werkstad en niet alleen als woonstad. Tegelijkertijd zijn wij ons sterk bewust van de enorme schuldenlast die op onze schouders drukt. Juist dan moet je selectief kiezen voor investeringen en vanuit de PvdA kiezen wij vanuit een duurzaam perspectief. Ik denk dat juist dit bedrijventerrein daarvoor de kans biedt, omdat het al een ICO is. We moeten daar sterk gebruik van maken, zodat we inderdaad die werkstad kunnen blijven en daarin verder kunnen groeien. De PvdA zal deze motie dus niet steunen, maar ze heeft wel begrip voor de aandachtspunten van de motie. Die zijn echter verschillende keren in de commissie besproken.

Mevrouw VAN ZETTEN: D66 vond het belangrijk om voor de zomer toen dit onderwerp voor het eerst werd behandeld aan de wethouder te vragen ons te overtuigen met alle argumenten die voor deze investering pleiten. De wethouder heeft daarop uitgebreid geantwoord en D66 is er nu van overtuigd dat die investering op dit terrein in de Waarderpolder goed is voor de bedrijven die er nu al zijn. Dat is natuurlijk ook een belangrijk argument om hiermee in te stemmen. Wij hopen op een voorspoedige ontwikkeling van de Noordkop van de Waarderpolder en wensen het college hiermee veel succes. De motie van Haarlem Plus steunen wij niet.

De heer JONKERS: Voor de SP vormde dit ook een afweging. Wij vinden de Waarderpolder als werkgelegenheid erg belangrijk en de SP had in eerste instantie ook moeite met inschatten hoe zinnig deze investering was. Wij zijn nu overtuigd door de wethouder, maar mocht het met die kavels nog een keer terugkomen, dan komt de SP hierop terug.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Heeft iedereen zijn punt helder gemaakt? Dan breng ik eerst de motie in stemming. Wie van u steunt de motie? Dat zijn Haarlem Plus en de Actiepartij en daarmee is de motie verworpen.

Dan ga ik over naar het collegevoorstel. Wie van u wil daarover het woord?

De heer VRUGT: Het doet mij sterk denken aan het kant en klaar opleveren van een huis met inbouwkeuken, waarbij de koper er alles weer uitsloopt omdat hij een andere indeling wil hebben. Ik vind het buitengewoon onverstandig.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Dan breng ik het collegevoorstel in stemming. Wie van u stemt in met het collegevoorstel? Dat zijn D66, VVD, SP, OPH, CDA, GroenLinks en PvdA. Daarmee is het voorstel aangenomen.

18. **WABO-PROJECTBESLUIT: AANWIJZING VAN CATEGORIEËN VAN GEVALLEN WAARIN GEEN VERKLARING VAN GEEN BEDENKINGEN IS VEREIST EN DELEGATIE VAN DE BEVOEGDHEID TOT HET VASTSTELLEN VAN EEN EXPLOITATIEPLAN (2011/194736)**

Mevrouw VAN ZETTEN: In dit raadstuk vraagt het college de raad om bepaalde bevoegdheden te delegeren rond de ontheffingen van een bestemmingsplan. De reden is om procedures en regels te versnellen en te verminderen. Wij hebben een motie die raadsbreed wordt gedragen. Wij kunnen daar als raad niet tegen zijn. Toch constateren wij dat Haarlem een zeer verdichte binnenstad heeft en een historische stad is en daar

spelen bepaalde gevoeligheden. Het is verstandig dat gevoeligheden vooraf worden besproken en niet achteraf kenbaar worden gemaakt aan een commissie Ontwikkeling. Wij verzoeken het college dan ook om de commissie Ontwikkeling per kwartaal te informeren over voorgenomen afwijkingen van het bestemmingsplan.

### **Motie Wabo-projectbesluit: geen delegatie zonder rapportage**

De gemeenteraad van Haarlem in vergadering bijeen op 13 oktober 2011,

constaterende dat:

- het college de gemeenteraad verzoekt in het kader van het Wabo-projectbesluit geen verklaring van geen bedenkingen af te geven voor een bepaalde categorie gevallen waarin wordt afgeweken van het bestemmingsplan;
- dit procedures versnelt en regeldruk vermindert;

overwegende dat:

- het goed is dat procedures en regels worden versneld en verminderd;
- Haarlem wel een zeer verdichte historische stad is met alle gevoeligheden van dien;
- en gevoeligheden beter vooraf dan achteraf besproken kunnen worden;

besluit:

het college op te dragen de commissie Ontwikkeling per kwartaal te informeren over voorgenomen afwijkingen van het bestemmingsplan;

en gaat over tot de orde van de dag.

De motie is ingediend door D66, GroenLinks, VVD, CDA, SP, Actiepartij, OPH en Haarlem Plus.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Wil de wethouder hierop reageren?

Wethouder CASSEE: Ik kan het me met mijn reputatie natuurlijk niet veroorloven bezwaar te maken tegen het informeren van de raad. Of dat per kwartaal moet, is het andere uiterste. Als u er genoeg mee neemt dat de tussenrapportage in een kwartaal kan zijn dat er niets te melden is, dan vind ik het ook goed. Ik kan u thans reeds medelen dat over de maanden juni, juli en augustus er geen waslijsten uitkomen. Wat u bedoelt, is dat u gerapporteerd wilt worden over de voorgenomen wijziging van een bestemmingsplan. Daar wilt u een lijstje van. Niet meer en niet minder. En daar ben ik het natuurlijk mee eens.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Ik constateer een raadsbrede inbreng en dan wil ik de motie nu direct afhameren. Wie van u stemt in met het voorstel van het college? Dat is raadsbreed.

- PAUZE -

De WAARNEMEND VOORZITTER: Ik hervat de vergadering. De commissie heeft de stemmen geteld. Dank daarvoor. De heer Van de Manakker is benoemd door u als voorzitter van de commissie Samenleving. Hartelijk welkom mijnheer Van de Manakker en welkom ook in het presidium. Dank aan mevrouw Hoffmans, want haar plaats wordt door de heer Van de Manakker ingenomen. Dank voor uw werk als voorzitter van de commissie. De heer Mulder, lid van het presidium, dank. De heer Hiltmann treedt terug  
13 oktober 2011

uit het presidium. Dank voor uw inzet daarin. De heer Van der Bruggen als lid van de commissie Ontwikkeling en Beheer en mevrouw Schopman als lid van de commissie Samenleving wens ik succes.

22. MASTERPLAN SCHEEPMAKERSKWARTIER EN  
REALISATIEOVEREENKOMST FASE 1 (2011/215932)

De heer VAN DRIEL: Tijdens de commissievergadering constateerden we dat de gezamenlijke participatie binnen de gemeenteraad gewerkt heeft. Wij komen dan ook niet met zeven moties ondanks onze bedenkingen tegen dit plan. De wethouder heeft het plan ondanks alle problemen vlot getrokken en wij hebben hem daarmee gecompimenteerd. Het CDA vraagt nog wel aandacht voor de vierkante schoorsteen uit 1867, een schitterend exemplaar. Deze schoorsteen kan mogelijk met subsidie of sponsoring van de Stichting Schoorsteen en Stichting Bouw verplaatst worden. Wij verzoeken de wethouder dan ook in overleg te gaan met deze stichtingen om te bekijken of de schoorsteen verplaatst kan worden. Met deze inspanning zou de politieke participatie wat ons betreft volledig geslaagd zijn.

De heer FRITZ: Daar heb ik een serieuze interruptie op. U stelt dus eigenlijk voor het hele traject dat wij al tien keer hebben doorlopen, opnieuw te doen en het voorstel nog een keer te bekijken

De heer VAN DRIEL: Dan heeft u mij zojuist verkeerd begrepen, mijnheer Fritz. Het verzoek aan de wethouder is enkel om in overleg te gaan met de twee stichtingen die ik zo-even noemde om nog een laatste poging te wagen en door middel van subsidie dan wel sponsoring te proberen die schoorsteen eventueel te verplaatsen. Het gaat dus om een inspanningsverplichting.

De heer FRITZ: Dan mijn excuses, want dan heb ik u inderdaad verkeerd begrepen.

Mevrouw DE LEEUW: Wij zijn heel blij dat dit plan eindelijk vlotgetrokken is en dat er iets van de grond komt. Ik heb nog een vraag aan de wethouder. Wordt die passantenhaven in de winter ook als tijdelijke ligplaats gehuurd om op die wijze extra inkomsten voor de gemeente te genereren? Verder gaat OPH akkoord met dit plan.

De heer MULDER: Dit punt had wat ons betreft een hamerpunt met stemverklaring kunnen zijn, want GroenLinks is uitermate tevreden over het proces zoals dat is verlopen. Het was een moeilijk proces, het heeft jaren geduurd voordat we met deze aanpak en met dit masterplan hebben kunnen komen. Wij zijn vooral blij met de kwaliteit die overeind is gebleven. Juist die kwaliteit dreigde in eerdere versies verloren te gaan. Wij zijn heel gelukkig dat samen met de bewoners, de klankbordgroep, de wijkraad en uiteindelijk ook de commissie tot een gesplitste aanpak in twee fases is gekomen waarbij wij ons nu realiseren wat haalbaar is. We realiseren nu een passantenhaven. Kwaliteit zit echter ook in de vrije kade langs het Spaarne waar geen auto's rijden en kwaliteit zit ook in de woningen die voldoende zijn aangepast, waarbij GroenLinks voldoende vertrouwen heeft dat dit project gerealiseerd wordt. Het project heeft moeilijke fases doorgemaakt en het is wellicht illustratief hoe wij de komende tijd met projecten zullen omgaan. Dit is in ieder geval een project op dit kostbare stukje stad, de mooiste plek aan het Spaarne in Haarlem waarvoor alle kansen liggen om fase A goed af te ronden. Complimenten.

De heer FRITZ: Dit is inderdaad een van de mooiste plekjes van Haarlem waar we nog kunnen bouwen en dat moet op een goede manier gebeuren. Daar hebben we in het verleden voor geknokt, geknokt om daar een haven voor elkaar te krijgen, geknokt voor woningen, geknokt om de molen in de wind te laten staan. Dat is in het verleden gelukt en toen zagen we de economische crisis het mooie plan in gevaar brengen. Dat was schrikken en daarover is in de vorige raadsvergadering gesproken. Toen lag er een plan dat in deze raad niet op voldoende steun kon rekenen. De raad wilde verder denken, maar niet op deze manier. Het plan moest op drie punten verbeterd worden. De binnenhoven moesten beter zodat bebouwing niet vlak op de huidige bebouwing kwam te staan. Er

moest een garantie komen dat de haven meteen in de eerste fase werd uitgevoerd. En ten slotte wilde de raad duidelijkheid over een aantal financiële risico's. Dat is in de commissie uitgebreid aan de orde geweest. De PvdA heeft geconstateerd dat aan alle drie de voorwaarden duidelijk wordt voldaan en dat betekent dat wij kunnen instemmen met dit plan. In de commissie kwam natuurlijk nog de schoorsteen aan de orde, niet in het minst doordat een aantal sprekers kwam inspreken. De PvdA heeft gezegd dat dit een gepasseerd station is. In het verleden is er een duidelijke keuze gemaakt en toen heeft de raad gekozen voor een haven en niet voor de schoorsteen. Ik ben blij dat de hele raad achter die keuze is gaan staan. De PvdA kan van harte instemmen met dit plan.

De heer De IONGH: Het is een roerig proces geweest. Mooi is wel dat de hele raad er achter is gaan staan dat op deze plek kwaliteit moest komen. We zijn blij dat het zo gegaan is. De wethouder heeft ons daar de ruimte voor gegeven en de raad heeft de wethouder ruimte gegeven om dat uit te zoeken. Eerlijk gezegd vindt D66 dit plan beter dan de eerdere versies. Zo zie je maar dat je met enige druk nog betere plannen kunt maken doordat je er beter over gaat nadenken. De bijdrage van de wijkraad is heel goed geweest. Die heeft een bijzonder complimenteuzen inspraak gedaan bij de commissie naar de wethouder en zijn ambtenaren. Het is heel goed geweest zoals dat daar gegaan is. Het is jammer van de schoorsteen. Daar is D66 het helemaal mee eens. We zouden hem graag willen bewaren, maar weten niet hoe. Het zit er duidelijk niet meer in. Hij zal helaas moeten sneuvelen. Het is cynisch om te zeggen 'gelukkig hebben we de foto's nog', maar het zou toch aardig zijn als er nog iets komt om ons eraan te herinneren dat daar een heel bijzondere schoorsteen heeft gestaan.

De heer VAN HAGA: Allereerst hulde aan de wethouder voor het vlottrekken van dit moeilijke project. Het verdient alle lof om nota bene met dezelfde projectontwikkelaar een doorstart te kunnen maken. Zeker in deze tijd. Mooi dat de eerste fase nu snel van start kan gaan. Er zijn voldoende positieve punten voor de VVD om hiermee te kunnen instemmen. Natuurlijk zijn er ook minpunten: het halfverdiept parkeren op zo'n plek moeten we in de toekomst echt niet willen en de schoorsteen kunnen we ook scharen onder het kopje collateral damage, maar voor de rest is het een prima plan en de VVD gaat ermee akkoord.

De heer VAN DE MANAKKER: Het zal u niet verbazen dat ook de SP verheugd is dat er eindelijk een start gemaakt wordt met dit plan. Hulde daarvoor. De onzekerheid over fase 2 nemen we voor lief, maar de SP zou de SP niet zijn als er geen maar was. Voordat wordt overgegaan tot de sloop van de schoorsteen en het ketelhuis, zou de SP het op prijs stellen als de wethouder kan garanderen dat er goedgekeurde bouwplannen liggen en confidentiële zekerstelling dat de bouw daadwerkelijk plaatsvindt. Er zijn voorbeelden uit het nabije verleden waarbij wel gesloopt werd en waarbij niet meer gebouwd is. Als de wethouder dat niet kan toezeggen, heeft de SP daarvoor een motie.

De heer SCHRAMA: Enige bescheidenheid past Haarlem Plus, want zij heeft niet alle discussies in de loop der jaren over dit project meegemaakt. Ze kan niet inschatten wat de oorzaak is van het plan zoals het nu geworden is. Het plan verdient geen schoonheidsprijs. Het had veel beter gekund. Door schoorsteen had moeten blijven staan. Als het besluit genomen wordt, dan moet Haarlem Plus daarmee democratisch akkoord gaan, maar ik vind het jammer. Ik had graag gezien dat er meer inventiviteit voor die schoorsteen was geweest. Als het echt niet anders kan, dan steun ik de verzoeken van de PvdA om nog eens te kijken of de schoorsteen toch voor Haarlem behouden kan blijven. Dat is een goed voorstel om de pijn enigszins te verzachten.

De heer FRITZ: U zegt, u zou die schoorsteen willen behouden. Vandaag wordt het besluit genomen. Waarom komt u vandaag niet met een motie? Dat kan toch vanavond?

De heer SCHRAMA: Natuurlijk, dat kan, maar ik ben reëel genoeg om te denken dat niet alle moties het halen.

De heer VRUGT: Dit project heeft een lange voorgeschiedenis waarbij ik me nog kan herinneren dat wij vanuit onze fractie vanaf het begin af aan heel kritisch zijn geweest.

Wij zeggen nu wel dat er een heel mooi plan ligt, maar het zou niet het eerste stuk bijzondere Spaarne-oever zijn dat toch behoorlijk geruïneerd wordt door moderne bebouwing. De wijk wil graag dat er hier iets gaat gebeuren en de Actiepartij zal dit plan dan ook steunen, maar niet zonder zorgen over fase 2 en zelfs ook fase 1. Ik sluit daarbij echter wel af met een groot compliment aan de wethouder. Wanneer er toch onverhoeds iets zou gebeuren met deze ontwikkelaar, kunnen wij lezen dat de contracten dusdanig zijn opgesteld dat alle risico's die in het verleden nog wel eens genomen zijn, goed en afdoende met een kettingbeding zijn afgevangen. Complimenten daarvoor.

Wethouder CASSEE: Ik wil drie onderwerpen aansnijden: het proces, de schoorsteen en de fasering. Ik zou niet weten of wij in de winter tijdelijke ligplaatsen gaan verhuren. Maar dat gaan wij absoluut onderzoeken. Het proces heeft lang geduurd en op enig moment hebben wij vastgesteld dat een doorstartdiscussie zinvol was en daarop hebben wij ook de nieuwe participatie en inspraak losgelaten. Dat betekent dat wij niet alleen de raad erbij betrokken hebben, maar ook de omgeving. Uit al uw opmerkingen maak ik op dat u dat op prijs heeft gesteld en dat dit het draagvlak voor dit project heeft vergroot. Dat stemt mij tot grote vreugde, maar belangrijker is dat wij hiermee hebben bewezen dat er zelfs in deze markt nog van alles mogelijk is als je het op deze manier doet. Daar gaat het uiteindelijk om. De schoorsteen is evenzo langdurig onderwerp van gesprek geweest. Er is een proces in gang gezet waarbij afwegingen zijn gemaakt. Die afwegingen zijn niet altijd even eenvoudig. Dat heb ik regelmatig met u gedeeld. Een van die afwegingen is of die schoorsteen moet wijken voor de jachthaven. Daar heeft de raad ja tegen gezegd. Dat blijft vervelend, maar die afwegingen zijn wel gemaakt. Vanavond maakt u die afweging ten finale nog een keer en nu komt weer het verzoek nog eens een keer te proberen die schoorsteen te behouden. Niet op de bouwlocatie, maakt u zich geen illusies. Dat gaat niet gebeuren. Dat is nauwgezet uitgezocht, dat kan niet. Ik doe bij dezen de toezegging dat wij die stichting serieus en vol overtuiging zullen proberen te bewegen om de schoorsteen te verplaatsen. Lukt dat, dan is het mooi. Lukt dat niet, dan is het jammer. In de commissie is ook langdurig stilgestaan bij de fasering van het project. Ik wil niet verhelen dat die fasering een potentieel risico in het hele traject is. We stemmen nu in met de eerste fase uit het masterplan. We hebben ingestemd met een knip, dus het is niet zeker of die tweede fase meteen wordt doorgevoerd. In het allerergste geval is de eerste fase geregeld inclusief de jachthaven, vervolgens vindt de tweede fase geen doorgang en dan gaan we verder met de Drijfriemenfabriek en de Nieuwe Energie. Iedereen weet dat het ook daar niet allemaal even flitsend verloopt. Het is een risico. Onze inschatting is dat die tweede fase er wel komt als die eerste fase gerealiseerd is. Al eerder heeft met name GroenLinks erop aangedrongen dat het college een koppeling moet maken tussen slopen en bouwen. Zonder zekerheid dat er gebouwd wordt, wordt er ook niet gesloopt. Daarover zijn we het absoluut eens met elkaar. In de commissie heb ik tamelijk uitvoerig uitgelegd dat het college dat nog steeds als uitgangspunt hanteert, maar dat het niet mogelijk is om de garantie te geven dat er wordt gebouwd bij oplevering van bouwrijpe grond aan De Principaal. Dat kon twee weken geleden niet en dat is de afgelopen twee weken niet veranderd.

De heer VAN DE MANAKKER: Dat is ook niet wat wij vragen. Wij vragen niet van u de garantie, maar wij vragen van de ontwikkelaar de garantie dat de financiën aanwezig zijn en dat hij daadwerkelijk kan bouwen.

Wethouder CASSEE: Dat is iets anders dan de koppeling slopen en bouwen. Als de bouwer gaat bouwen, is er 70% verkocht. Dan heeft hij de garantie dat hij het project kan afmaken. Dat is geen probleem. Het is denkbaar dat er gegeven de juridische positie tussen De Principaal en de verkoper van de grond - en dat is niet de gemeente - een tijdspanne zit die ruimer is dan die wij willen bij de garantie tussen slopen en bouwen. Het probleem is dus dat het college dat niet kan garanderen. Wij zijn op dat punt geen partij. Twee weken geleden heb ik ook gezegd dat ik met belangstelling kennis neem van alle opvattingen over andermans grond en wat die ander moet doen op zijn grond en op

zijn kosten, maar dat het college daar niet over gaat. Het college doet er alles aan om de tijdspanne tussen slopen en bouwen zo kort mogelijk te laten zijn, maar wij kunnen het juridisch niet tegenhouden.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Iemand van u behoefte aan een tweede termijn? Zo niet, dan breng ik het masterplan Scheepmakerskwartier van het college zoals het voorligt, in stemming. U stemt in met het verkleinen van het grondexploitatiegebied en u verleent kredieten voor het een en ander. Wie van u stemt in met het voorstel van het college? Dat is raadsbreed.

## 23. KADERNOTA HAARLEM DUURZAAM (2011/261872)

De heer KRUISMAN: Het zal voor zich spreken dat GroenLinks tevreden is met deze ambitieuze Kadernota Haarlem Duurzaam. De nota beoogt het integrale denken en handelen op diverse beleidsterreinen vast te leggen: verkeer en vervoer, bebouwde omgeving, luchtkwaliteit. Prima. Wij complimenteren het college daarmee. Tegelijkertijd willen wij ook benadrukken dat het niet alleen om de hardware van de stad gaat. We moeten ons ook richten op de software, de manier hoe we denken. Ik hoorde laatst dat 95% van de beslissingen die we elke dag nemen, onbewust gedrag is. Vaak blijkt dat nu juist een obstakel voor verandering, ook al weet iedereen rationeel wel dat ander gedrag beter is. De vanzelfsprekendheid van dingen waarmee we zijn opgegroeid, heeft een economische prijs gehad en daarnaast een ecologische prijs. Die vanzelfsprekendheid staat in de toekomst onvermijdelijk steeds meer onder druk. Natuurlijk zijn er lichtpuntjes. Alles wat wij doen op deze planeet wordt voor steeds grotere groepen zichtbaar. Maar naast lichtpuntjes zijn er ook dovende lampen. Ik citeer even kort zomaar een artikel uit Trouw van afgelopen zaterdag over onderwijs. “De kennis van biologie bij kinderen op de basisschool in groep acht is er de afgelopen decennia sterk op achteruit gegaan. Vooral de gebrekkige diepgang valt tegen. De leerlingen weten wel dat bloemen bestoven moeten worden, maar niet wat ervoor nodig is en dat het tot vruchtontwikkeling leidt. Ze kennen wel de kern broeikaseffect, maar ze zien bijvoorbeeld kernenergie als de belangrijkste boosdoener. Ze weten niet welke voedselproducten veel vet of calorieën bevatten. De lestijd voor biologie is gedaald naar gemiddeld drie kwartier per week. Voeding en gezondheid komen er met gemiddeld zes, zeven of acht uur over het hele jaar bekaaid vanaf.” Nog één. “Sinds vorig jaar worden er in Nederland gemiddeld meer kinderen in steden dan op het platteland. Kinderen van nu spelen 50% minder in de natuur dan kinderen twintig jaar geleden. Het is nog grotendeels onbekend wat de gevolgen zijn van deze radicaal veranderende levensstijl van onze kinderen. Aan de ene kant weten we dat Nederland de gelukkigste kinderen van de hele wereld voortbrengt, maar aan de andere kant zien we de sluipmoordenaars van deze tijd ook in ons land oprukken. 20% van de kinderen in Nederland kampt met emotionele of gedragsproblemen en bijna een half miljoen kinderen is te dik. Onderzoek toont aan dat kinderen die in hun jeugd weinig contact hebben gehad met natuur, minder geneigd zijn om er in de toekomst meer voor te zorgen.” Raadsleden, college, dat zijn dus echt de zaken waarover wij ons druk moeten maken. Dat zijn de zaken die wij moeten herkennen en dat zijn de echte zaken waarop wij actie moeten ondernemen. Dus het gaat niet alleen om de hardware, maar ook om de software.

De heer SCHRAMA: Haarlem Plus heeft de nota gelezen. Er staan mooie ambities in. Het zijn prachtige woorden, maar ik zou eigenlijk veel meer daden willen zien. Als ik GroenLinks hoor zeggen dat kinderen bijna allemaal spelen in steden en niet meer buiten in het groen, dan denk ik: doe er iets aan. Als Haarlem een van de meest verdichte steden is, doe er dan wat aan. Leg parken aan, maak speelgelegenheden voor kinderen. Niet alleen ambities, maar activeer taken. Dat is wat ik mis. We stellen een prachtig plan op, maar ik verwacht gewoon feiten. Daarom heeft Haarlem Plus een motie ingediend waarin

wij zeggen dat Haarlem klimaatneutraal kan zijn op een hele eenvoudige manier. Zorg dat je meer bomen in de stad hebt, meer koolzuurverrijkende bomen. Zet een aantal stappen om de plannen voor het Westelijk Tuinbouwgebied en het Schoterbos doorgang te laten vinden. Dan krijg je meer groen, meer zuurstof. De nieuwe ontwikkelingsprojecten moeten allemaal hun deel groen hebben. Niet alleen een tuintje, maar gewoon speelgelegenheden. Bij individuele ontwikkelingen moeten we niet te gemakkelijk bomen laten verdwijnen. Dat heeft Haarlem Plus allemaal in een motie neergelegd. Deze motie geeft acties en niet alleen ambities.

De heer VRUGT: Een dergelijke actie is zeker sympathiek en de Actiepartij kan de strekking wel steunen, maar u noemt in uw motie allerlei projecten die al lang vastliggen. Volgens mij is het Westelijk Tuinbouwgebied een groengebied en dat moeten we ook zo houden. Dat geldt ook voor het Schoterbos. Die ontwikkelde projecten liggen allemaal al vast. Ik neem aan dat u dan de toekomstige projecten bedoelt en niet de projecten die op papier al helemaal zijn ingevuld. Bij het Reinaldapark bijvoorbeeld is het de bedoeling daar het groen terug te laten keren, maar we hebben het geld nog niet bijeen. Het is mij niet helemaal duidelijk waar u dit nu precies wilt realiseren. Er staan allemaal zaken in die al beklonken zijn.

De heer SCHRAMA: Beklonken met klinkers misschien, maar niet met groen. Toen ik hier pas begon, werden de investeringen voor het Westelijk Tuinbouwgebied en voor het Schoterbos gewoon teruggedraaid. Die zijn niet doorgegaan. Die plekken zijn gewoon geliquideerd.

De heer VRUGT: Het Schoterbos is toch al groen?

De heer SCHRAMA: Er wordt daar nu een vijfertje veranderd en de rest van het bos zou opgeknapt worden. Het geld daarvoor is gewoon weggehaald en voor andere doeleinden gebruikt. Dat is echt heel zonde. Als je ambities hebt, maak je dat waar met projecten. Het is zinloos om wel ambities te hebben, maar de projecten die zijn de nek om te draaien. Ik wil liever minder ambities en meer feiten. De coalitie moet dat gewoon eisen en de stad leefbaar maken. Dat is ook een signaalfunctie.

### **Motie Geef duurzaamheid gestalte**

De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 13 oktober 2011,

overwegende dat:

- in de nota Duurzaamheid wordt aangegeven dat de belangrijkste zaak het terugdringen van kooldioxide (CO<sub>2</sub>) is teneinde te zorgen dat Haarlem op den duur klimaatneutraal is;
- wereldwijd ontbossing een van de grootste problemen is met name in het Amazonewoud waardoor een natuurlijke mogelijkheid om kooldioxide weer om te zetten in zuurstof teniet wordt gedaan. Haarlem is een van de meest (zo niet de meest) versteende steden van Nederland. Wij moeten er alles aan doen dit te veranderen;
- bij het aangaan van de coalitie weliswaar Groen en Duurzaam als een van de hoekstenen is aangegeven maar tegelijkertijd de geplande investeringen tot het opknappen van het Schoterbos en het opzetten van een wandelbos in het Westelijk Tuinbouwgebied teniet zijn gedaan;

stelt het college voor als Haarlem echt iets wil doen aan kooldioxidereductie de volgende stappen te ondernemen:

1. de projecten Westelijk Tuinbouwgebied alsmede het Schoterbos voortvarend ter hand te nemen;
2. het opknappen van het Reinaldapark te verrichten met het plaatsen van veel bomen;

13 oktober 2011

14

3. voor nieuwe ontwikkelprojecten zoals Deo Neo, Scheepmakersdijk, remise, Tubbergen e.a. te eisen dat er ruimte wordt ingeruimd voor parken met een aantal bomen en anders deze projecten geen goedkeuring te geven;
4. bij infrastructurele ontwikkelingen niet te gemakkelijk bomen te laten verdwijnen en als dat helemaal niet anders kan voor herbeplanting zorg te dragen;

en gaat over tot de orde van de dag.  
 Ingediend door Haarlem Plus.

De heer VAN DE MANAKKER: De SP vindt dit vergaderstuk prima, ambitieus, toekomstgericht en de zes V's zijn allemaal even goed in dit plan. Wij willen graag aandacht vragen voor de eigen, groene energiewinst. Wij zouden dat graag bespreken in de commissie Beheer. Minister Verhagen heeft deze week op de tv verklaard dat groene energie hoog in het vaandel staat van dit kabinet. Laten wij vooral proberen bij hem de nodige middelen los te krijgen voor onze ideeën. Wij gaan akkoord met dit kaderstellende stuk en zeggen: aan de slag.

De heer VAN DRIEL: Duurzaamheid is onderdeel van goed rentmeesterschap en daarmee een van de beginselen van het CDA. Deze kadernota staat vol goede uitgangspunten. De raad moet waken voor de consistentie van beleid. Daden tellen, niet de smoezen. In die zin staan wij dus volledig achter de strekking van de woorden van Haarlem Plus. Het CDA is ook voorstander van bijvoorbeeld betere en meer speelplaatsen voor kinderen. Maar de projecten die de heer Schrama noemt, zijn al gepasseerd. Wij moeten ervoor zorgen dat wij in de toekomst consistent kijken naar deze kadernota. Die moet echt onderdeel uitmaken van ons beleid. In die zin staat het CDA achter deze kadernota en achter de strekking van de motie, maar niet op deze manier.

De heer SCHRAMA: De projecten zijn ingevuld, maar de invulling is vormgegeven door dit college met steun van deze coalitie. In feite zijn een heleboel projecten gewoon gedaan onder dezelfde uitgangspunten.

De heer VAN DRIEL: U weet ook dat dat allemaal al tien jaar speelt. Vindt u het daarom niet veel belangrijker dat wij met zijn allen afspreken deze kadernota heel serieus te nemen en het college ook te vragen om bij het opstellen van plannen deze kadernota in de hand te nemen?

De heer SCHRAMA: Ik ben het daarmee eens, maar u moet ook de signaalfunctie van deze motie herkennen. Feit is dat er veel te weinig gebeurt en dat er te veel ambities zijn.

De heer VAN DRIEL: In die zin zeggen wij ook: daden en geen smoezen meer.

Mevrouw PIPPEL: Duurzaamheid is voor D66 een belangrijk onderwerp. Wij vinden dat wij nu goed voor de wereld moeten zorgen, zodat we die goed kunnen achterlaten voor onze kinderen en kleinkinderen. In die zin kunnen wij instemmen met de Kadernota Haarlem Duurzaam op één punt na. D66 wil geen zaken beloven die ze niet kan waarmaken. Dat is een punt dat wij erg belangrijk vinden. Dan doel ik op het duurzaamheidscentrum. In de kadernota staat een passage waarin gezegd wordt dat de gemeente het Natuur- en Milieucentrum ombouwt op het terrein van Huis Ter Kleef tot een duurzaamheidscentrum in deze periode om mensen en organisaties te betrekken.

Met dit onderdeel van de kadernota kunnen we niet instemmen en daarvoor heeft D66 een amendement. Al in 2010 heeft GroenLinks gevraagd om een businessplan voor het duurzaamheidscentrum en in 2011 zijn daarvoor nog geen middelen gevonden. De begroting spreekt over een onderzoek naar dat duurzaamheidscentrum. D66 vindt het op dit moment nog te vroeg om in de Kadernota Haarlem Duurzaam te zeggen dat we dat gaan doen, op die plek, binnen deze collegeperiode. Voor het besluit dient D66 een amendement in. Wanneer uit dat haalbaarheidsonderzoek naar voren komt dat actieve participatie van private partijen aan de orde is, dat het een financieel haalbaar plan is en dat er een goede locatie gevonden is en als wij dat met elkaar in de raad bespreken, dan

kunnen we doorgaan met het duurzaamheidscentrum. Maar wij vinden het te vroeg om dit nu in de kadernota te zetten.

### **Amendement op de Kadernota Haarlem Duurzaam: een duurzaamheidscentrum pas na duurzaam onderzoek**

De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 13 oktober 2011,

constaterende dat:

- in de Kadernota Haarlem Duurzaam (bladzijde 12) de zinsnede staat: Om mensen en organisaties te betrekken, bouwt de gemeente het Natuur- en Milieucentrum op het terrein van Huis Ter Kleef nog in deze collegeperiode om tot een duurzaamheidscentrum;

overwegende dat:

- het initiatiefvoorstel van GroenLinks uit februari 2010 vraagt in een businessplan voor het duurzaamheidscentrum;
- in de berap 2011-1 beschreven staat dat realisatie van het duurzaamheidscentrum nu niet mogelijk is omdat middelen nog niet beschikbaar zijn;
- de programmabegroting 2011-2015 en de huidige begroting 2012-2016 spreken van het onderzoeken van de haalbaarheid van een duurzaamheidscentrum;
- bovenstaande uitingen een andere boodschap verkondigen dan de zinsnede in de Kadernota Haarlem Duurzaam;
- de raad niet eerder een besluit wil nemen over het duurzaamheidscentrum dan dat het haalbaarheidsonderzoek is gepresenteerd;
- er dan ook geen voorschot op de toekomst van dit onderzoek genomen kan worden door alvast de beleidslijn vast te leggen in de Kadernota Haarlem Duurzaam;

besluit:

de bovenstaande zinsnede te vervangen door de volgende tekst: 'Een duurzaamheidscentrum, waarin private partijen actief participeren, kan een rol spelen bij de verdere bewustwording van bedrijven en burgers. Wij onderzoeken de haalbaarheid van dit duurzaamheidscentrum.'

En gaat over tot de orde van de dag.

De motie is ingediend door D66, VVD, SP, OPH en Haarlem Plus.

De heer VRUGT: Ik heb uw amendement zojuist nog eens nauwkeurig gelezen en de motie klinkt sympathiek. Het is logisch dat je eerst wilt weten hoe haalbaar zaken zijn. Maar ik lees in uw woorden dat u de mogelijkheid openlaat dat wij zo'n centrum gewoon schrappen uit de Kadernota Haarlem Duurzaam. Als dat het geval is, zult u mijn steun zeker niet krijgen. Misschien kunt u nog even duidelijk toelichten of u wel kiest voor het realiseren van het duurzaamheidscentrum aan het einde van de rit.

Mevrouw PIPPEL: Als blijkt uit het haalbaarheidsonderzoek blijkt dat het een financieel haalbare kaart is, dat er inderdaad participatie van private partijen, van bedrijven is en als wij een goede plek vinden, dan zien wij geen reden om niet door te gaan met dat duurzaamheidscentrum. Dat hebben we afgesproken in het coalitieakkoord.

De heer VRUGT: Laat ik het dan omdraaien. Er staan vrij veel plannen in de kadernota zoals ook in het verleden in de milieuprogramma's van onze gemeente. Daarvan weten we

met z'n allen ook wel dat die niet allemaal volledig worden gerealiseerd op korte termijn. In die zin is het toch een ambitieuze verzameling van voornemens die we eigenlijk wel allemaal heel graag zouden willen. Ik herhaal dan mijn vraag: bent u het ermee eens dat wij zeker een duurzaamheidscentrum als ambitie willen houden?

Mevrouw PIPPEL: Niet voor niets staat in het coalitieakkoord dat wij onderzoek doen naar een duurzaamheidscentrum. Dat is niet uit de lucht komen vallen. Als u mij vraagt of wij de ambitie hebben om een duurzaamheidscentrum te krijgen, dan beaam ik dat. Die ambitie is er wel, maar die moet wel haalbaar zijn. Het moet wel effect hebben en het moet wel ondersteund worden door private partijen.

De heer VRUGT: U bent bang dat dat mogelijk niet het geval zal zijn?

Mevrouw PIPPEL: Dat weten wij nog niet. Waar voor ons de bottle neck zit, is dat in verschillende stukken staat dat er een haalbaarheidsonderzoek wordt gedaan naar een duurzaamheidscentrum, maar dat dat haalbaarheidsonderzoek nog niet aan ons is gepresenteerd. Ook in de huidige begroting die we over een aantal weken met elkaar gaan behandelen, staat dat wij een haalbaarheidsonderzoek doen naar het duurzaamheidscentrum. Om op dit moment in de Kadernota Haarlem Duurzaam te zeggen dat we dat nog deze collegeperiode op die plek gaan doen, daarvan kan ik de haalbaarheid niet staven. Het is niet meer dan logisch dat je dat onderzoek afwacht om daar conclusies uit te trekken. Komt daar uit dat het haalbaar is, dat we het gaan doen, dat dit heel veel rendement oplevert, dan moeten we dat doen.

De heer KRUISMAN: Ik hoor nu opeens het woord rendement en dan word ik een beetje huiverig. Wij hebben dit amendement niet mede-ingediend. Daarnaast moet mij van het hart dat u niet alleen in de vorige commissievergadering, maar ook destijds bij de bespreking van ons initiatiefvoorstel heeft gezegd dat het wat D66 betreft ook bij de Gamma kan. Als ik dit soort woorden hoor, krijg ik toch het gevoel dat het minder wordt gesteund door D66 die toch achter duurzaamheid staat.

Mevrouw PIPPEL: Wij hebben als D66 altijd gezegd dat een duurzaamheidscentrum gebruikt moet worden en op een plek moet komen waar mensen er gebruik van maken. Wij hebben ons niet ingekaderd op de plek zoals die nu in de Kadernota Haarlem Duurzaam staat. Wij hebben altijd gezegd er met een open mind in te gaan als er zo'n haalbaarheidsonderzoek komt. Laten we kijken op welke locatie zo'n duurzaamheidscentrum zijn beste plek vindt. En ik heb inderdaad als voorbeeld wel eens genoemd dat het bij een Gamma in de buurt kan zijn. Daar komen immers mensen die hun huis duurzamer willen maken.

De heer KRUISMAN: Dat is wel wezenlijk iets anders dan een Natuur- en Milieucentrum verder uitbouwen ten aanzien van andere doelgroepen. Dat zijn twee hele aparte trajecten. Dat moet u toch wel met mij eens zijn. Als ik mijn huis wil isoleren, dan weet ik dat ik naar de Gamma moet. Het verschil moet toch wel helder zijn.

Mevrouw PIPPEL: Natuurlijk is er verschil tussen een duurzaamheidscentrum en Natuur- en Milieueducatie. Volgens mij streven wij hetzelfde doel na. Volgens mij willen wij allemaal dat mensen op een goede manier geïnformeerd worden over de keuzes die zij kunnen maken op het gebied van duurzaamheid. De slogan die wij willen pareren, is dat duurzaam duur is. Als wij met z'n allen ervoor staan om zoveel mogelijk mensen op de hoogte te brengen dat het duurzaam inrichten van een huis voordelen oplevert in zowel de eigen portemonnee als voor onze aardbol, dan moeten we op zoek naar de plek waar dat het beste tot zijn recht komt. Wellicht is dat Huis Ter Kleef, wellicht is het een andere plek, maar dat moet blijken uit die haalbaarheidsstudie.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Ik heb het idee dat uw standpunt helder is. Er is nog een interruptie van de PvdA.

Mevrouw SCHOPMAN: De discussie blijft een beetje hangen. Volgens mij gaat het toch vooral om de plek die in de kadernota al genoemd wordt. Er ligt een gebiedsvisie. Het is nog niet afgerond. Er is nog geen beslissing genomen. Het noemen van de plek van Huis Ter Kleef, daar zit de crux. Niet of we dat duurzaamheidscentrum willen, daarover zijn de

coalitiepartijen het eens en veel oppositiepartijen volgens mij ook. Door nu in deze kadernota een plek te noemen, neemt de wethouder een voorschot op iets waarop hij nog geen voorschot kan nemen.

Mevrouw PIPPEL: Ik heb daar niets aan toe te voegen. Dank u.

De heer JONKERS: Ik heb nog een interruptie. U zegt dat het haalbaarheidsonderzoek ook in het coalitieakkoord staat. Hoe komt het dat de meer linkse partijen in de coalitie het niet steunen? En als u de vraag niet kunt beantwoorden, dan graag beantwoording door de desbetreffende partij.

Mevrouw PIPPEL: Dat is geen vraag die u aan mij moet stellen.

De heer VAN DRIEL: We hebben nog niet gestemd.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Ik heb het sterke vermoeden dat een en ander zo dadelijk duidelijk zal worden.

De heer VAN HAGA: De VVD is zeer verheugd dat duurzaamheid deze aandacht krijgt en wij sluiten ons voor een groot deel aan bij de woorden van de vorige sprekers. Het probleem van de heer Kruisman begrijp ik niet helemaal. Ik begrijp wel dat obesitas een probleem kan zijn, maar ik begrijp niet wat dat met deze nota te maken heeft.

Duurzaamheid is geen exclusief speelterrein meer van GroenLinks. GroenRechts is daar ook uitvoerig mee bezig. Al decennia. Milieu en economie zijn feitelijk twee kanten van dezelfde medaille. Wij sluiten ons aan bij de woorden van Haarlem Plus dat er op deze nota acties moeten volgen en dat we niet moeten blijven hangen in een mooie visie.

Verlenen is beter dan verplichten. Het energielabel is een mooie combinatie van niet verplichten en toch verleiden. Daar komen fantastisch mooie dingen uit voort. Laten we op die koers verder gaan. Voor de rest zijn wij uitermate tevreden.

De heer SCHAART: We waren in de commissie allemaal blij. We vonden het een fantastisch rapport. Het moet ook twintig jaar mee, want ook dit rapport is duurzaam.

Duurzaam is vaak duurder, maar die afweging moeten we maken. In de nota worden zes richtingen aangegeven. Daarvan noem ik er twee: verleiden en verbinden. Ik heb 46 jaar geleden iemand verleid, ik ben nog steeds verbonden en over de kosten wil ik het niet hebben. Het gaat om dat verleiden. We noemen dat groene muggen. Dat begrip ligt zelfs in Haarlem nog moeilijk. In mijn buurt wist men niet wat een groene mug was. Zijn we dus niet wat elitair met dit stuk? Wat levert het meeste op? We moeten mensen verleiden hieraan mee te doen. Als ik naar de reclame van de Nuon kijk, wil men wel meedoen zolang het maar geld oplevert. Daarop moeten we inzetten. Laten we ervoor zorgen dat de grootste verleiding het geld is. De energiekosten rijzen nu al de pan uit en zullen in de toekomst een steeds groter deel van ons huishoudbudget opeisen. Een groot deel van onze stadsgenoten doet weinig aan energiebesparing. Ik denk daarbij met name aan allochtonen en economisch zwakkeren. Wat oudere Nederlanders stoken hun huis lekker warm, ze houden deuren en ramen goed gesloten waardoor het binnenshuis lekker vochtig wordt. Vochtige lucht is nu juist slecht te verwarmen. Dat leidt tot torenhoge rekeningen. Verleiden is hard nodig. Zorg voor het groene muggevoel. We moeten gebouwen hergebruiken en we moeten ook kleine spulletjes hergebruiken zoals we dat doen in Puik Hergebruik waar materialen een tweede leven wordt gegeven en waar een aantal medewerkers gewoon een leuke baan heeft. Dat is duurzaam met mensen omgaan. We moeten inzetten op elektrische auto's, op gas- en ledverlichting. Om dit te bereiken is voorlichting nodig. Er moet een duurzaamheidscentrum komen en waar het komt, dat moet onderzocht worden. Het duurzaamheidscentrum dient in ieder geval laagdrempelig te zijn. De suggestie om het bij het Natuur- en Milieucentrum aan de Kleverlaan te vestigen behoort tot de mogelijkheden. Laten we ervoor zorgen dat we een goede, duurzame toekomst tegemoet gaan waarbij de overheid best mag sturen.

De heer SCHRAMA: Haarlem Plus heeft dit amendement mede ingediend, maar wel met de letter die daar staat. In het amendement staat dat er een businessplan moet komen voor een duurzaamheidscentrum en dan moet je kijken naar de ingrediënten daarvoor.

Onderdeel daarvan zijn de financiën, maar even zo belangrijk zijn de milieuaspecten. Die

moeten zeer zwaar meetellen en dat geldt ook voor de voorlichting. In het amendement staat niets over de Gamma en daarvan wil ik mij distantiëren. Ik ben mede-indiener van een amendement met een algemene strekking om te kijken of een duurzaamheidscentrum er moet komen en zo ja, waar.

Mevrouw PIPPEL: Er wordt mij een vraag gesteld en daar wil ik graag op reageren. Wat in het amendement staat, staat in het amendement. De heer Kruisman vroeg mij naar zaken die ik eerder heb gezegd. In de commissies heb ik dat aangegeven bij de discussie over de beste plek. In het amendement gaat het daar niet om. In het amendement gaat het erom dat wij geen voorschot moeten nemen op de toekomst door nu in de Kadernota Haarlem Duurzaam te zeggen dat wij het nog in deze periode op die plek doen terwijl we nog wachten op een case study. Niet meer en niet minder.

De heer SCHRAMA: Dan heeft u mij wel op een verkeerd spoor gezet. U heeft een heel ander verhaal gehouden dat niet overeenkomt met de strekking van de motie.

Mevrouw PIPPEL: Wat bedoelt u?

De heer SCHRAMA: Uw uitspraken verschillen van de woorden in het amendement. De opmerking dat het ook wel bij de Gamma kan, vind ik misplaatst. Die woorden zijn voor uw rekening en niet voor mijn rekening. Met die gedachte wil ik het amendement niet steunen.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Ik stel voor dat we dit aannemen als statement.

Mevrouw PIPPEL: Ik wil daar graag even op reageren. Als ik bij interruptie een vraag krijgen over zaken die ik eerder heb gezegd, dan brengt u dat direct in verband met het amendement dat wij hebben ingediend. Dat lijkt mij een brug te ver. In het amendement staat een constatering, een overweging en een besluit. Het gaat erom dat wij wachten totdat wij de haalbaarheidsstudie van het duurzaamheidscentrum hebben.

De heer SCHRAMA: Oké, duidelijk. U heeft hoofd- en bijzaken door elkaar gehaald. Daarmee werd het mij onduidelijk.

De heer VRUGT: Ik vind het boeiend dat er lucht zit tussen indieners en mede-indieners. Ik heb heel duidelijk de heer Schrama horen zeggen dat hij het heeft geïnterpreteerd alsof het duurzaamheidscentrum er moet komen. Ik wil wel graag van mevrouw Pippel weten of dat ook de interpretatie is van D66 als hoofdindiener. Is het voor D66 mogelijk dat het centrum er niet komt?

Mevrouw PIPPEL: Wanneer uit de haalbaarheidsstudie blijkt dat er inderdaad actieve participatie van private partijen is zoals in het amendement staat, dat het financieel haalbaar is en dat er een goede plek is gevonden voor het duurzaamheidscentrum, dan gaan wij uiteraard door met dat duurzaamheidscentrum. Die voorwaarden wil ik terug zien in de haalbaarheidsstudie.

De heer VRUGT: Dat is helder. U houdt de mogelijkheid open dat we het toch maar niet gaan doen.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Wie van u nog in de eerste termijn? Niemand meer? Dan graag de reactie van de wethouder op de motie en het amendement.

Wethouder VAN DOORN: Als we praten over duurzaamheid, dan praten we niet alleen over milieu. Toch, kijkend naar de afgelopen jaren waarin we gesproken hebben over Haarlem Klimaatneutraal en alle activiteiten die op dat punt zijn verricht, stel ik vast dat we belangrijke stappen voorwaarts hebben gezet. Inmiddels zijn we zover dat we moeten gaan denken aan verbreding. Dan praten we over bouwen en wonen, dan praten we over ruimtelijke ordening, over verkeer en vervoer en alle zaken die ons dagelijks leven inrichten. Dat betekent dat we inmiddels als stad zover zijn om ervoor te zorgen dat duurzaamheid een onderwerp is dat elke dag weer onderdeel vormt van onze besluitvorming in deze raad en in het dagelijks leven van alle inwoners van de gemeente Haarlem en daarbuiten. Dat betekent dat we ervoor moeten zorgen dat we een beleidsdoelstelling met elkaar formuleren die haalbaar is, die uit een aantal stappen bestaat, die tegelijkertijd ook inzichtelijk is en waaruit de komende jaren afgeleid mag

worden dat we grote stappen voorwaarts kunnen gaan zetten in een samenleving die voldoet aan datgene wat in ons coalitieprogramma is vastgesteld. Daarbij komen dan meningen naar voren zoals we zojuist hebben gehoord. Het belangrijkste wat eruit naar voren kwam, is dat u tevreden bent over de nota. Laten we dat eerst vaststellen met elkaar. Dat betekent dat u heeft aangegeven dat dit de weg is die we de komende jaren met elkaar willen bewandelen en dat we het vertaald willen zien in concrete stappen. Natuurlijk brengt deze nota op zichzelf gezien geen concrete handelingen met zich mee. Het is immers een kadernota. Tegelijkertijd wordt in de bijlage van deze nota concreet aangegeven aan welke tientallen onderwerpen wij denken en waaraan uitwerking gegeven kan worden of zelfs al gegeven is. Ik denk daarbij ook aan energiegebruik en de wijze waarop we daar verbetering en innovatie kunnen aanbrengen. U weet dat wij aan het werk zijn op het terrein van de lokale energiedienst. Dat is een belangrijke stap voorwaarts. De ontwikkelingen op dit punt zijn op dit moment positief. Ik heb grote hoop dat we daar tot een goed resultaat kunnen komen. En dan het rentmeesterschap. Ik vind elke term prima, het gaat in feite om de handeling die we gaan verrichten. Dat is in uw ogen rentmeesterschap, in mijn ogen is dat duurzaamheid en in andere ogen zou dat wellicht geld verdienen zijn of een betere manier van met elkaar samenleven. Prima, maar het gaat er uiteindelijk om dat we met elkaar hetzelfde doel behalen. Over de interpretatie van het amendement heeft in de raad veel discussie plaatsgevonden. Het college vraagt de raad in te stemmen met deze nota. Als de uitslag van het amendement wordt dat u dat niet wenst, dan zullen wij onderzoek uitvoeren om te komen tot resultaat van het onderzoek. Maar als u zegt dat de locatie aan de Kleverlaan een prima plek is om het te realiseren, vind ik het ook prima. Zo heb ik het destijds ook in de commissie beantwoord. Uiteindelijk gaat het om het behalen van het doel en wat mij betreft op relatief korte termijn. In het amendement wordt gesproken over het participeren van private partijen. U vraagt niet om het financieel bijdragen door private partijen. Dan leg ik het zo uit dat u het plezierig zou vinden dat op enigerlei wijze private partijen bij de opbouw van het duurzaamheidscentrum betrokken zijn. Dat is iets anders dan dat u zegt: ze moeten meebetalen.

Mevrouw PIPPEL: Voorzitter, ik wil graag aangeven dat dit een tekst is uit ons coalitieakkoord en dat ik die niet heb verzonnen.

Wethouder VAN DOORN: Dat weet ik, maar tegelijkertijd legt u het nu vast in een amendement. Ik vraag aan u via mijn opmerking wat u ermee beoogt. De PvdA sprak over groen gas. Mij is de afgelopen tijd opgevallen dat vanuit kabinetszijde naar voren is gekomen dat de fiscale belasting van groen gas op gelijk niveau gebracht moet worden met die van fossiele brandstoffen. Dat betekent dat het gebruik van groen gas waarschijnlijk weer minder gaat worden dan wij met zijn allen willen. Dat is de reden dat wij met een groot aantal gemeenten richting kabinet duidelijk zullen maken dat de fiscale belasting van die brandstof moet blijven zoals die nu is.

De heer JONKERS: Ik had nog een interruptie over dat coalitieakkoord. U vraagt hoe D66 dat uitlegt, maar volgens mij voert u dat coalitieakkoord uit. Ik ben dus ook heel benieuwd naar hoe u het uitlegt.

Wethouder VAN DOORN: U weet tegelijkertijd dat aan deze zinsnede mogelijkerwijs op een andere manier uitleg gegeven wordt als een amendement met deze strekking wordt ingediend. Dat is de vraag.

De heer JONKERS: Hoe legde u het tot voor vijf minuten geleden uit? Het staat al een tijd in het coalitieakkoord. U voert dat uit.

Wethouder VAN DOORN: Ik ben het met u eens. We gaan nu het antwoord op die vraag horen.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Mevrouw Pippel, er is u een vraag gesteld. Wilt u die beantwoorden in uw tweede termijn?

Mevrouw PIPPEL: Het staat zoals het er staat: waarin private partijen actief participeren. In de Kadernota Haarlem Duurzaam staat ook dat wij als overheid duurzaamheid niet

alleen kunnen. Daar spelen burgers een belangrijke rol in en daar spelen private partijen een belangrijke rol in. Zo ook bij het duurzaamheidscentrum.

De heer VRUGT: Ik hoor de wethouder een belangrijk verschil maken bij zijn zoektocht naar wat D66 precies beoogt, namelijk of private partijen dat ook moeten bekostigen of alleen op andere wijze moeten participeren. Dat is nogal breed. Als D66 vindt dat private partijen dat moeten bekostigen en dat het anders maar niet door moet gaan, dan bent u helder, maar dan kan ik u niet steunen. Dat maakt een belangrijk verschil.

Mevrouw PIPPEL: Het spijt me, dan moet ik mijn rijtje nog een keer herhalen.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Ik heb een voorstel van orde om de eenvoudige reden dat dit debat nu tot herhaling van standpunten gaat leiden.

Mevrouw PIPPEL: Als blijkt dat het duurzaamheidscentrum financieel haalbaar is zonder dat private partijen eraan bijdragen, dan is dat prima. Ik kan me echter voorstellen dat de financiële haalbaarheid wellicht met middelen van de private partijen mogelijk is. Maar er zijn drie voorwaarden die wij in het haalbaarheidsonderzoek willen terugzien.

De heer JONKERS: Ik ben heel benieuwd waarom de PvdA en GroenLinks het amendement niet mede ingediend hebben.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Een gerichte vraag. Waarom is dit amendement niet mede ingediend?

Mevrouw SCHOPMAN: De PvdA heeft dit amendement niet mede ingediend omdat de wethouder een voorschot neemt op een plek. Dat vinden wij minder charmant. Daarop hebben wij van de wethouder nog geen antwoord gehad. Wij wilden heel graag ons standpunt naar voren brengen en als mede-indiener had dat minder makkelijk gekund. Nu hadden wij de vrijheid om de discussie te voeren. Wij willen als PvdA graag ons standpunt hierin duidelijk maken. De PvdA houdt zich aan het coalitieakkoord en wat ons betreft mag dat duurzaamheidscentrum er morgen komen. Mocht het zo zijn dat er meer tijd nodig is voor onderzoek op welke terreinen dan ook, dan moeten we die tijd ook nemen. Daarom hebben wij het op deze manier gedaan.

De heer SNOEK: Het is toch een besprekingspunt, dus ook als mede-indiener van het amendement had u uw stem kunnen laten horen. U had alleen geen stemverklaring kunnen afgeven.

Mevrouw SCHOPMAN: Daarin heeft u gelijk, maar wij hebben deze afweging zo gemaakt.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Tot slot nog even in de tweede termijn de wethouder.

Wethouder VAN DOORN: De reden dat de Kleverlaan staat opgenomen in de nota is dat het op dit moment de meest voor de hand liggende plek is. Gegeven het feit dat daar op dit ogenblik het Natuur- en Milieucentrum is gevestigd, gegeven het feit dat op dit ogenblik een plan wordt ontwikkeld waarin een duurzaamheidscentrum opgenomen wordt, lijkt het ons voor de hand liggend dat we daar de komende ontwikkelingen gaan doen. Dat neemt niet weg dat ik me ervan bewust ben dat het college daarmee vooruitloopt op datgene wat in het coalitieakkoord staat geschreven.

Mevrouw SCHOPMAN: Er is nu een heel participatieproces geweest. Er is inspraak geweest. In de gebiedvisie ligt daarover echter nog niets vast en zolang dat er niet is, is het beter het open te houden. Het college kan de locatie hooguit als mogelijkheid noemen. Daar ligt de gevoeligheid.

Wethouder VAN DOORN: Het is een voor de hand liggende plek, maar niet de enige mogelijkheid. Nadat helder zijn.

Mevrouw SCHOPMAN: Dan had het er zo in moeten staan, dan was dit probleem er niet geweest.

Wethouder VAN DOORN: De reactie van mevrouw Pippel geeft aan dat externe middelen geen conditio sine qua non zijn als het gaat om extern geld, maar dat het mogelijkerwijs onderwerp van bespreking zou kunnen zijn. Daar sta ik van harte achter. We gaan kijken wat we op dat punt kunnen. Als dat niet lukt, gaan we praten over eigen

middelen en dan kan het wat langer duren voordat het centrum daadwerkelijk wordt gerealiseerd.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Ik wil de beraadslaging over dit punt graag afsluiten en overgaan tot stemming. Er zijn drie zaken: de motie van Haarlem Plus, het amendement en uiteindelijk de Kadernota Haarlem Duurzaam zelf. Wie stemt in met de Motie Geef duurzaamheid gestalte? Dat is de heer Schrama zelf. Daarmee is de motie verworpen.

Dan kijken we naar het amendement zoals het uitgelegd is door mevrouw Pippel namens VVD, SP, OPH en Haarlem Plus. Wie van u heeft behoefte aan een stemverklaring?

De heer KRUISMAN: Wij tekenen niet mee. De ambitie die uit de kadernota spreekt om indien haalbaar het in deze coalitieperiode uit te voeren, is nu verdwenen en daarom zal GroenLinks dit amendement niet steunen.

De heer VAN DRIEL: Wij staan ook na de uitleg van mevrouw Pippel niet achter dit amendement. Wij begrijpen de uitleg totaal niet. Wij onderschrijven de woorden van mevrouw Schopman. Als de locatie uit de kadernota wordt gehaald, dan kunnen we instemmen met de kadernota en dan is het amendement niet nodig. Er ontstaat nu een volstrekt verwarrende situatie, waarbij D66 een amendement indient waarbij wij niet begrijpen wat zij ermee bedoelt. Eigenlijk wil de meerderheid dat die locatie niet definitief in de kadernota staat.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Er is zo ontzettend veel gezegd. Iedere fractie moet daar een eigen standpunt uithalen. Het gaat nu om een stemverklaring. We hebben de termijnen gehad en we zijn nu toe aan een stemverklaring.

De heer VRUGT: Ik begrijp de verwarring die bij de heer Van Driel leeft. Die is ook bij mij aanwezig. De laatste uitleg die de wethouder heeft gegeven, zou de onze zijn, maar dat betekent dat we het amendement overbodig vinden en nog altijd te onduidelijk om precies helder te hebben waar we dan ja of nee tegen zouden zeggen.

Mevrouw SCHOPMAN: Wij gaan het amendement steunen, ervan uitgaand dat het dan wel met de intentie is zoals zojuist benoemd door de PvdA. Dus de locatie ligt niet vast. Het is een mogelijkheid. Het duurzaamheidscentrum zal er zo snel mogelijk komen voor zover alles wordt toegelaten in tijd en onderzoek, maar wij worden niet voor voldongen feiten gesteld. De raad geeft de kaders aan. Zo willen wij het amendement steunen.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Dan breng ik het amendement instemming. Wie van u steunt dit amendement? D66, VVD, SP, Haarlem Plus, OPH en PvdA. Dan is het amendement aangenomen.

Ik breng in stemming de Kadernota Haarlem Duurzaam. Wie wil een stemverklaring afleggen?

De heer VAN DRIEL: Wij zullen instemmen met de kadernota, maar niet met het onderdeel waarin staat dat Huis Ter Kleef de locatie moet zijn voor het duurzaamheidscentrum.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Wie stemt in met de Kadernota Haarlem Duurzaam waarbij het CDA een aantekening heeft gemaakt? Dat is raadsbreed. Dan is die aangenomen.

#### 24. BEGROTING 2012 WERKVOORZIENINGSSCHAP ZUID-KENNEMERLAND (2011/370752)

Mevrouw KOPER: Wij hebben het hier natuurlijk over een kwetsbare groep op de arbeidsmarkt, dus u zult begrijpen dat dit onderwerp de PvdA zeer na aan het hart ligt. Wij hebben in de commissie ook gezegd dat wij met het voorstel zoals dat er nu ligt, niet akkoord gaan. Dat is het niet zozeer omdat wij Paswerk niet willen ondersteunen, maar omdat wij een signaal willen afgeven. Wij hebben de afgelopen jaren vanuit de

commissie Verbonden partijen een aantal aandachtspunten meegegeven om Paswerk te vragen daar nog eens goed naar te kijken.

De heer SNOEK: Dat was ook omdat wij daadwerkelijk vonden dat Paswerk nog een keer moest kijken of ze dat tekort echt niet kon verlagen.

Mevrouw KOPER: Dat heb ik ook gezegd, om daar nog eens kritisch naar te kijken op basis van de aanbevelingen die wij de afgelopen jaren hebben gedaan. Voor het andere punt wil ik even aanhaken op het advies van de commissie Toekomst en transitie sociale werkvoorzieningen, in de volksmond beter bekend als de commissie Westerlaken. Die commissie heeft half september richting kabinet een advies gegeven waarin een aantal opmerkelijke punten staat. Een van de punten is ervoor te zorgen dat er een duidelijke scheiding is in het opdrachtgeverschap uitvoering en toezicht. Dus kijk eens goed naar de structuur van Paswerk. Ik heb van de wethouder begrepen dat hij daarmee hard bezig is. Dat kan alleen maar een extra aanbeveling zijn. Maar ik wil het met name over het andere punt hebben. De commissie komt tot de conclusie dat de herstructurering en de transitie voldoende middelen moeten worden meegegeven en het fonds dat daarvoor ligt, zou te weinig kunnen zijn. Bovendien bestaat ook nog het risico dat daar een financieel gat ligt door de kortingen die al hebben plaatsgevonden. Dat is ook de oorzaak waardoor Paswerk nu in zwaar weer zit. De combinatie met de arbeidsvoorwaarden voor de sociale werkvoorzieningen speelt daarbij eveneens een rol. Om die reden willen wij met verschillende partijen een motie indienen waarbij wij het college willen vragen om namens raad en college een brief te sturen richting kabinet en Tweede Kamer om dat nog eens goed duidelijk te maken. Eind van dit jaar is de Begroting Sociale Zaken en Werkgelegenheid aan de orde. Het is een symbool om nogmaals aan te geven dat het zo niet kan.

### **Motie Rijksmiddelen Sociale Werkvoorziening**

De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 13 oktober 2011, sprekend over de ontwerpbegroting 2012 van het Werkvoorzieningschap Zuid-Kennemerland (Paswerk),

overwegende dat:

- een grote meerderheid van gemeenten tijdens het VNG-congres van 8 juni jl. heeft ingestemd met het bestuursakkoord, met uitzondering van de paragraaf werk (6.1);
- het besluit genomen op het VNG-congres tweeledig was: beïnvloeding van de Wet werken naar vermogen tijdens het wetgevingstraject én dooronderhandelen;
- de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties niet meer spreekt over een bestuursakkoord, maar over een set van bestuursafspraken;
- met het uitblijven van het bestuursakkoord ook niet de gewenste duidelijkheid is gekomen over de werking van het herstructureringsfonds van 400 miljoen euro voor de omvorming van de sociale werkplaatsen;
- de Wet werken naar vermogen en de teruggedraaide korting van 100 miljoen euro voor regionale uitvoeringsdiensten geen onderdeel uitmaken van de set van bestuursafspraken;

constaterende dat:

- vanaf 2010 het SW-budget door het Rijk met 8% gekort is en dit in 2012 oploopt tot een korting van 10%;
- er geen compensatie is en wordt gegeven voor de loonkostenontwikkeling;

- Paswerk in de ontwerpbegroting 2012 een tekort van 539.000 euro voorziet en dus nu de begroting al niet sluitend krijgt;

tevens constaterende dat:

- de commissie Toekomst en transitie sociale werkvoorziening (TTSW) in haar advies aangeeft dat
  - de financiële randvoorwaarden op de korte termijn voor gemeenten te krap zijn;
  - door de korting op de rijkssubsidie in combinatie met garanties voor de huidige arbeidsvoorwaarden er een financieel gat ligt;
  - het financiële perspectief de komende jaren voor sociale werkvoorziening zo krap is dat dit ten koste zal gaan van re-integratie van overige groepen en spreekt over een welhaast onmogelijke opdracht;
- in de week van 13 december de Tweede Kamer spreekt over de Begroting Sociale Zaken en Werkgelegenheid;

verzoekt het college van burgemeester en wethouders om namens de gemeenteraad en het college in een brief aan de Vaste Kamercommissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid en het kabinet nogmaals een klemmend beroep te doen om voldoende financiële middelen vrij te maken voor de Sociale Werkvoorziening;

en gaat over tot de orde van de dag.

De motie is ingediend door PvdA, GroenLinks, CDA, D66, SP, Actiepartij, OPH en Haarlem Plus.

Mevrouw ÖZOGUL: We hebben het inderdaad over zeer kwetsbare mensen. We hebben het uitvoerig in de commissie behandeld, maar ik wil nog even iets gezegd hebben. Wat de SP betreft heeft Paswerk zelf al in de afgelopen jaren bewezen dat ze zeer kritisch kijkt naar de eigen begroting. Men heeft de afgelopen periode zelf de kortingen van het Rijk in het eigen budget opgevangen. Nu is het moment aangebroken dat het niet meer gaat. Het voorstel van het college is om opnieuw te bekijken of Paswerk het niet zelf kan. Gaan wij er soms vanuit dat Paswerk dat niet gedaan heeft? Ik verwacht niet dat Paswerk zelf nog budget vindt om het tekort te dekken en daarom is de SP van mening dat de gemeente vanuit haar verantwoordelijke taak en vanuit de gemeenschappelijke regelingen de tekorten van Paswerk hoort aan te vullen. Tijdens de begrotingsbehandeling zullen wij eventueel met een motie komen. Wij zullen niet instemmen met het voorstel van het college. Wij vinden dat Paswerk zich bewezen heeft door het tekort min of meer zelf op te vangen en dat nu de gemeente mag bijspringen.

De heer SCHRAMA: Haarlem Plus is erg tevreden met de opstelling van het college. Het Rijk legt een hele hoop kortingen op en het is natuurlijk niet zo dat de gemeente al die kortingen van het Rijk automatisch kan aanvullen. Ik vind het uitstekend dat de wethouder heeft voorgesteld te gaan praten in Den Haag om te bezien of er alsnog extra middelen kunnen komen voor deze voorziening.

De heer DE JONG: Paswerk bevindt zich op een roerig terrein met een soort stelselwijziging en de invoering van de Wet werken naar vermogen. Dat betekent dat Paswerk zich samen met deelnemende partijen moet herbezinnen op de toekomst. Daar zou wel eens een heel andere organisatie uit kunnen komen rollen. Juist in deze situatie van grote onzekerheid vindt de VVD het meer dan legitiem om Paswerk opdracht te geven naar additionele bezuinigingsmaatregelen te zoeken of het incidenteel te dekken uit eigen vermogen. Pas in de nieuwe constellatie - en dat heeft alles te maken met het volgende agendapunt, de Kadernota Kans en kracht - kunnen we bezien wat Paswerk in de toekomst voor organisatie wordt en wat die organisatie dan mag kosten.

Mevrouw KERBERT: Ik houd het kort, dit is in de commissie uitgebreid aan de orde geweest. D66 stemt in met het collegevoorstel. Belangrijk wordt hoe het in de toekomst gaat met name door de veranderingen door de Wet werken naar vermogen. Twee zaken wil ik nog noemen met het oog op de behandeling van de begroting straks. In deze begroting staan bestuurderskosten ingeboekt die vorig jaar in de meerjarenbegroting eruit waren gehaald. Dat zullen wij moeten bespreken in relatie tot de Verbonden partijen die wij met elkaar hebben afgesproken. De toekomstige tekorten in relatie met de huidige populatie van de WSW'ers zal dan zeker aan de orde komen. Daarvan zijn inmiddels getallen beschikbaar. Het zijn forse bezuinigingen die eraan komen en daarom hebben wij de motie mede ingediend.

De heer AZANNAY: GroenLinks kan instemmen met het raadsbesluit om Paswerk te vragen een aantal scenario's uit te werken. Ik heb in de commissie aangegeven dat ik vrees dat het heel moeilijk zal worden gezien de bezuinigingen die op het bedrijf afkomen. Toch zeg ik dat die scenario's eerst uitgewerkt moeten worden en tegelijkertijd vragen wij de wethouder om de uitkomst van die scenario's.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Wethouder, de vraag van de heer Azannay en de motie om een brief te sturen als signaal richting politiek in Den Haag liggen voor.

Wethouder NIEUWENBURG: Ik wil graag even ingaan op hetgeen u gezegd heeft, dat er vanuit het collegeadvies een signaalwerking zou moeten uitgaan. Als je een gemeenschappelijke regeling hebt, kan het niet zo zijn dat het kabinet komt met maatregelen in het kader van de cao, die niet compenseert met 1,5 miljoen en dat dan het bedrijf dat in de komende jaren op zijn eigen vermogen moet interen. Daar zit ook een einde aan en dat betekent doorgaans dat het ernstige, zelfs dramatische consequenties heeft voor de bedrijfsvoering. Het kan ook niet zo zijn dat de gemeente die tekorten ongelimiteerd blijft bijpassen als die tekorten zich voordoen. Dat zou ook niet goed zijn, want dan gaan wij als gemeente die bedrijfsbezuinigingen oplossen. Dat is geen goed signaal. Wij erkennen dat bij het tekort van 1,5 miljoen maximaal gekeken is naar hoe dit kan worden opgelost door te bekijken of de bedrijfsvoering zodanig kan worden aangepast en er zodanige afspraken kunnen worden gemaakt om dat tekort in te lopen. Dat is op 1 miljoen na gelukt en op 0,5 miljoen niet. Ik zou graag met Paswerk afspraken willen maken op korte termijn om te komen tot de dekking van 0,5 miljoen - waarbij natuurlijk Paswerk zelf een nadrukkelijker rol heeft bij het kijken naar waar men het zelf kan vinden. Dat staat ook in het besluit. Ik heb liever dat ze straks bij dat 0,5 miljoen als de gemeente dan moeten bijpassen een concrete tegenprestatie levert, dan dat wij straks uit de Algemene middelen dat bedrag moeten bijpassen. Dat vind ik gewoon niet ordelijk en dat is de reden waarom wij als gemeentebestuur en waarom ik als wethouder Sociale zaken met de ambtelijke dienst ga kijken naar oplossingen. Ik voorzie dat we daar binnen een paar weken uit zijn. Dat is iets anders dan de scenario's voor de lange termijn. Die hebben betrekking op de bedrijfsvoering. Dat is echt iets anders. Ik voorzie dat er op korte termijn binnen Paswerk voorstellen komen voor wat er kan. Sommige andere gemeenten hebben een positief besluit genomen. Die gaan zonder meer bijpassen. De gemeente Bloemendaal heeft aangegeven dat zij hetzelfde standpunt hanteert als de gemeente Haarlem. Over de brief naar Den Haag merk ik op dat er natuurlijk vanuit heel veel verschillende gemeenten signalen naar Den Haag gaan op dit onderwerp, waarbij ook in G32-verband is gekeken naar hoe effectief dat is. Als u er als raad op staat dat het college dat toch moet doen, zal het college daaraan uiteraard gevolg geven. Wij hopen dat het kabinet er dan naar zal luisteren.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Iemand van u een tweede termijn? Niemand. Heeft iemand behoefte aan een stemverklaring?

De heer DE JONG: Er komen heel veel bezuinigingen op Haarlem af en de VVD vindt dat we gewoon moeten aanpakken.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Wie van u stemt tegen deze motie? Dat is de VVD. Dan is de motie bij dezen aangenomen.

Dan gaan we naar het besluit. Wij besluiten als gemeenteraad een negatief advies uit te brengen met betrekking tot de ontwerpbegroting 2012 van het Werkvoorzieningschap Zuid-Kennemerland Paswerk. Het college stelt de raad voor Paswerk te verzoeken scenario's uit te werken om het begrote exploitatietekort te dekken. Indien de scenario's niet leiden tot een reductie van het tekort, dan dient te worden bezien in hoeverre het begrote exploitatietekort 2012 ten laste kan worden gebracht van de eigen reserves. Wie van u stemt in met dit besluit? Op de SP na stemt de raad in met dit voorstel.

##### 5. INTERPELLATIEVERZOEK SP INZAKE SCHULDHULPVERLENING/BUDGETBEHEER

Mevrouw ÖZOGUL: De SP wil interpellieren over het plan voor ingrijpende wijzigingen bij schuldhelpverlening dat de mensen die het aangaat, zeer zwaar treft. Door zwaarder wordende lasten en door bezuinigingen moeten steeds meer mensen noodgedwongen een beroep doen op schuldhelpverlening, vooral op wettelijke schuldsanering natuurlijke personen. Tot augustus werden de mensen door de gemeente Haarlem geholpen. Rekeningen werden betaald en wekelijks kregen zij leefgeld afhankelijk van de samenstelling van hun gezin. Het college wil hieraan een einde maken. Dat komt nog in de nota Schuldhelpverlening, maar u bent alvast begonnen met het plan buiten de gemeenteraad om. Het is toch duidelijk dat een drastische aanpak van het minimabeleid een zeer zwaarwegend onderwerp is dat zorgvuldige bespreking in de gemeenteraad vereist. De nota Schuldhelpverlening is noch in de commissie noch in de raad behandeld. U bent vanaf de zomer met de nieuwe werkwijze bezig. Wij willen nu weten waarom u al bezig bent met de nieuwe werkwijze en waarom de gemeenteraad daarbij niet betrokken is. De SP is hierover zeer verontwaardigd. De mensen waar het om gaat, zitten er al jaren in. Dat is niet omdat ze er steeds een zootje van maken – zoals het college beweert – maar puur omdat ze het zo krap hebben dat zij er zelf niet uitkomen. Het college geeft als argument dat deze mensen zelfredzaam zijn en op eigen kracht uit hun moeilijke situatie kunnen komen. Dat is in de praktijk niet waar. Dat weet het college best. Er is altijd een deel van de mensen dat er niet op eigen kracht uitkomt. Mensen komen niet voor niets in de Wsnp. Er gelden ook nu al zeer zware toegangseisen voor de Wsnp. Het is geen pretje. Vanaf de zomer zijn zo'n honderd mensen opgeroepen om een cursus te volgen van drie tot vier dagdelen. Daarna zouden ze in staat moeten zijn een groot deel van hun administratie zelf te doen. De SP vraagt hoeveel mensen er gescreend zijn en hoeveel mensen de administratie nu gedeeltelijk zelf moeten doen. Mocht blijken dat deze mensen achteraf daar toch niet toe in staat zijn, dan lopen zij het risico uit het Wsnp gegooid te worden. Dan moeten ze alle schulden weer zelf gaan betalen. En vervolgens moeten zij vijf tot tien jaar wachten alvorens weer een beroep op de Wsnp te kunnen doen. De SP vindt dat de gemeente de mensen op deze manier niet helpt, maar juist voor meer problemen zorgt. Maar het kan nog erger. Het college zegt dat mensen wel naar de stichting kunnen als blijkt dat ze de financiën niet zelf kunnen betalen en niet zelfredzaam zijn. Voorwaarde is dan wel dat zij per maand 47,50 euro administratie- en beheerkosten betalen. Hoe kan het college zich dit in het hoofd halen? De wethouder eist bijna 50 euro van mensen die maar 50 euro leefgeld in de week hebben. Op deze manier komen de mensen onder de armoedegrens terecht en dat is onacceptabel in een beschaafde stad als Haarlem. Daarom de volgende vragen. In het coalitieakkoord 2010-2014 staat dat er niet bezuinigd wordt op het minimabeleid. Door op deze wijze op de schuldhelpverlening te bezuinigen, is het college wel degelijk bezig te bezuinigen op het minimabeleid. Hoe verhoudt deze nieuwe werkwijze schuldhelpverlening zich tot uw eigen coalitieakkoord? Veel mensen in de schuldhelpverlening krijgen problemen door de nieuwe werkwijze. Maatschappelijke organisaties en vrijwilligers moeten dan die problemen oplossen. Wat

weet de wethouder hiervan en wat heeft hij gedaan om deze problemen op te lossen? Veel mensen vallen door de nieuwe maatregel buiten de boot of dreigen tussen wal en schip te vallen. Wat doet de gemeente om deze mensen te helpen? Is de wethouder het eens met de SP dat je geen 50 euro kunt vragen van mensen die nauwelijks te eten hebben? Hoe zijn de mensen gescreeud? Wanneer komen ze in aanmerking voor de cursus? Is dit wanneer ze zelf aangeven het niet te kunnen? Klopt het dat de wethouder aanbeveelt dat kinderen het internetbankieren voor hun ouders gaan doen? Is dit wat het college onder zelfredzaamheid en eigen kracht verstaat? Is het juist dat de wethouder aanbeveelt dat mensen die geen administratie kunnen voeren dat met behulp van hun kinderen moeten doen? De SP vraagt het college en de raad dan ook de ingevoerde bezuinigingsmaatregel terug te draaien en ervoor te zorgen dat wij als gemeente de taak voor schuldhulpverlening goed kunnen uitvoeren door mensen echt te helpen en niet aan hun lot over te laten. Dit is wat de sociale fracties in onze gemeenteraad altijd hebben gezegd. Eerst dient er een fatsoenlijke discussie in de raad plaats te vinden nadat de sociale partners in de stad en de feitelijke ervaringen van de schuldhulpverlening tegen het licht zijn gehouden. Daarom dient de SP een motie in.

Wethouder NIEUWENBURG: Allereerst wil ik aangeven dat ik op 23 mei j.l. een brief heb gestuurd waarin staat hoe het college de nieuwe werkwijze rondom schuldhulpverlening vormgeeft. Het is daarbij niet de bedoeling dat de gemeente mensen in de steek laat. Die werkwijze is er juist om de groei van het aantal mensen dat een beroep doet op die schuldhulpverlening het hoofd te kunnen bieden en dat voorkomt dat de gemeente de mensen teleurstelt. De toeloop van mensen die geholpen moeten worden, wordt steeds groter en daarover vinden de SP en andere sociale fracties zich ook op. De inzet is er vooral op gericht om mensen die zich bij de gemeente melden, adequaat te helpen zonder mensen in de steek te laten. Dat is de primaire verantwoordelijkheid van het college en die komt het na. Ik loop de vragen af. Het gaat om 450 mensen uit het gemeentebestand met uitzondering van oudere senioren en bekende niet-kunners, die ten minste twaalf maanden erin zitten. Deze mensen zijn door middel van een meerdaagse cursus ondersteund om zelf hun administratie te kunnen voeren. Tot nu toe zijn er 240 mensen uitgestroomd. Die kunnen dus zelf hun administratie doen. Naast de cursus zijn er ook individuele coachinggesprekken gevoerd en er zijn terugkomdagen georganiseerd. De gemeente heeft deze mensen geholpen om niet in herhaling te vallen. Dit is een preventief beleid om ervoor te zorgen dat deze mensen hun eigen financiële huishouding op orde hebben. Dat is een forse groep en dat betekent dat de uitvoering effectief is. De werkwijze van schuldhulpverlening sluit aan bij het coalitieakkoord. De afspraken die daarover zijn gemaakt, komt het college na. Sociaal waar het moet. De gemeente blijft schulddienstverlening bieden met de oploep van het aantal mensen dat hulp nodig heeft. Mensen doen het op eigen kracht daar waar dat kan. De gemeente is er niet om op het moment dat mensen met een kartonnen doos vol bonnen komen, elke keer die doos weer uit te zoeken. Als het nodig is, dan doet de gemeente dat, maar als het niet nodig is, moeten de ambtenaren dat niet doen. Het is in ieder geval niet effectief. Het heeft betrekking op de inwoners van Haarlem. Het is van belang voor deze inwoners dat zij niet afhankelijk zijn en daarbij zo snel mogelijk zelfstandig over hun inkomen kunnen beschikken. Daar waar sprake is van schulden die gesaneerd moeten worden, hebben alle inwoners van Haarlem recht op hulp. Daarop richt de dienstverlening van de gemeente zich voornamelijk. De gemeente heeft een bemiddelende rol tussen schuldeiser en schuldenaar. Dat weet u. De gemeente leert burgers hun administratie zelfstandig uit te voeren, zodat ze op termijn niet langer een beroep hoeven te doen op gemeentelijke hulp. Mensen die dat echt zelf niet kunnen, worden begeleid door maatschappelijke organisaties die mensen helpen met het beheren van hun financiën. Natuurlijk is de wethouder het ermee eens dat je geen 50 euro kunt vragen van mensen die nauwelijks te eten hebben. Het is zaak om dat per individueel geval te bekijken. Het is immers de bedoeling dat mensen schuldenvrij worden en schuldenvrij blijven. De algemene

uitspraak zoals u dit doet, doet geen recht aan de individuele situatie waarin Haarlemmers zich bevinden en aan de manier waarop mensen die voor de gemeente Haarlem werken, omgaan met deze materie en de mensen die zich in deze situatie bevinden.

Mevrouw HOFFMANS: Hoe zit het nu met die 50 euro? De wethouder zegt steeds dat hij naar de individuele situatie kijkt. Moeten mensen die 50 euro betalen om in aanmerking te komen voor een schuldhulpverleningsproject of niet? Hoe zit dat in de praktijk?

Wethouder NIEUWENBURG: De praktijk is dat we naar de mensen kijken en bezien of ze dat wel of niet kunnen. In veel situaties zal het zo zijn dat mensen dat niet kunnen. Dat erkent het college. En als het niet kan, dan hoeft het niet. Iedereen die er langer dan een jaar in zit, komt in beginsel in aanmerking. Individuele uitzonderingen worden gemaakt voor oudere senioren en mensen die anderszins inkomsten en uitgaven niet kunnen organiseren. De gemeente kijkt ook naar de hardheid. Het is niet juist dat de gemeente aanbeveelt dat kinderen het internetbankieren overnemen wanneer hun ouders daar niet toe in staat zijn.

Mevrouw ÖZOGUL: Naar aanleiding van de antwoorden heb ik 4 vragen. 450 mensen zijn gescreend voor een cursus. 240 zijn er uitgestroomd. Hoe weet de wethouder dat deze mensen goed uitgestroomd zijn en hoe weet hij dat deze mensen niet over 6 maanden met een tas vol formulieren weer op de stoep staan en schulden opgebouwd hebben? Ik heb nog geen antwoord gehad op de vraag hoe de wethouder mensen helpt die juist door deze nieuwe werkwijze in de problemen zijn gekomen. Als mensen bij stichting Budgetbeheer komen, moeten ze 47,50 euro betalen. Juist onder deze groep zitten veel mensen die van 50 euro per week moeten rondkomen. Welk bedrag moest deze mensen betalen?

Mevrouw BREED: Er lijkt een groot verschil in beleving te zijn tussen de wethouder en in dit geval de vragen van de SP. Die vraagt of alle mensen die met schuldhulpverlening in aanmerking komen, wel goed op de hoogte zijn van de mogelijkheden. Misschien gaat het wel om mensen die daarvoor helemaal geen verantwoordelijkheid hebben en ik vraag me af of ze dat dan ook weten.

Mevrouw ÖZOGUL: Ik heb mijn informatie uit de samenleving, uit het maatschappelijk veld, uit de vrijwilligers die met deze problematiek te maken hebben.

Mevrouw BREED: Dat begrijp ik, maar wij hebben toch enkele maanden geleden afgesproken over schuldhulpverlening dat we dat op een andere manier georganiseerd hadden. De verantwoordelijkheid voor bepaalde trajecten ligt bij andere organisaties of is bij de gemeente neergelegd.

Mevrouw ÖZOGUL: Al die tijd heeft het college ons voorgehouden dat voor de mensen die daadwerkelijk hulp nodig hebben, voor de allerkwetsbaarsten, altijd een oplossing was. Nu komt ons ter ore dat het op dit moment niet zo is.

Mevrouw BREED: Daar wil ik toch tegen ingaan, want bij u is zo langzamerhand driekwart van Haarlem kwetsbaar. Mensen zijn ook gewoon blij als ze hun eigen zelfstandigheid weer terug hebben. Ze zijn misschien nog steeds wel kwetsbaar, maar ze zijn wel zelfstandig.

De WAARNEMEND VOORZITTER: We vallen op dit punt in herhaling. In de commissie kwamen op uitstekende wijze de verschillende denkrichtingen van de fracties aan de orde. Daar is een goed debat gevoerd en die discussie over verantwoordelijkheid en over wie kwetsbaar is, heeft plaatsgevonden.

Mevrouw ÖZOGUL: Ik wil toch ingaan op de vraag. Op het moment dat iemand een brief krijgt van de gemeente waarin staat dat hij een cursus moet doen en die persoon heeft geen benul van de strekking van de brief, dan is dat voor mij reden genoeg om me zorgen te maken.

Mevrouw KOPER: Ik wil de wethouder bedanken voor zijn heldere beantwoording. Het is goed dat er al zoveel mensen geholpen worden en op een goede manier uitstromen. De raad zou echter nog een uitgebreide presentatie krijgen en een uitleg over de nieuwe

manier van werken. Als de wethouder die toezegging uit de commissie nu gestand doet, is de PvdA tevreden.

De heer VRUGT: De Actiepartij bereiken dezelfde signalen als de SP. Dat er al van alles in gang gezet is zonder dat de raad expliciet over het schuldenbeleid heeft besloten, vinden wij per definitie een verkeerde zaak. Het gaat hier toch om een heel belangrijk aspect van het sociale beleid. Die 50 euro kan ik niet rijmen met de afspraak uit het coalitieakkoord dat de minima worden ontzien. Het gaat hierbij per definitie om minima. Je zit niet in de schuldhulpverlening als je bulkt van het geld.

Mevrouw KOPER: Dat is niet per definitie waar. Er zijn ook gewoon mensen die een fatsoenlijk inkomen hebben, maar door allerlei omstandigheden in de schulden geraken.

De heer VRUGT: In dat geval zou je om de verkeerde reden in de schuldhulpverlening zitten. Maar ik begrijp wat u bedoelt. Iedereen kan natuurlijk in die situatie terecht komen. Maar voordat mensen in een dergelijk traject terecht komen, is er al heel wat aan de hand. Ook de Actiepartij hoort verhalen dat kinderen via internet de zaken zouden moeten regelen en ze keurt dat ten stelligste af, ook al ontkent de wethouder dat het de praktijk is op dit moment.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Voordat ik de wethouder het woord geef, vraag ik de SP haar motie in te dienen. Dan kan de wethouder ook zijn reactie op de motie geven.

Mevrouw ÖZOGUL: Ik dien de motie Schuldhulpverlening blijft sociaal en betrokken in omwille van de tijd.

### **Motie Schuldhulpverlening blijft sociaal en betrokken**

De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 13 oktober 2011,

overwegende dat:

- de nota Schuldhulpverlening niet door de raad is behandeld;
- een drastische aanpassing van het minimumbeleid een zogenaamd zeer zwaarwegend onderwerp is, waarvoor zorgvuldige bespreking in de gemeenteraad nodig en noodzakelijk is;
- de gemeente geen 50 euro kan vragen van mensen die bijna niet te eten hebben;
- in het coalitieakkoord 2010-2014 staat dat we niet op minimumbeleid gaan bezuinigen;
- mensen al jaren in budgetbeheer zitten, niet omdat ze steeds een zootje van maken, maar puur omdat ze het zo krap hebben dat ze er zelf niet uit kunnen komen;

draagt het college op om:

- de voortijdige invoering bezuinigingsmaatregel terug te draaien en te zorgen dat wij als gemeente weer onze taak in de schuldhulpverlening goed uitvoeren door mensen echt te helpen en niet aan hun lot over te laten;
- de plannen eerst te bespreken met de sociale partners in de stad;
- de feitelijke ervaringen van de schuldhulpverlening tegen het licht te houden;
- ten slotte een fatsoenlijke discussie met de gemeenteraad te hebben;

en gaat over tot de orde van de dag.

De motie is ingediend door SP, OPH en Actiepartij.

Wethouder NIEUWENBURG: Ik heb al uitgelegd dat dit geen bezuinigingsmaatregel is, maar dit is om ervoor te zorgen dat de mensen waarover u en ik ons druk maken adequaat geholpen worden. Dat is er aan de hand en dat is de reden waarom ik die brief gestuurd heb. Hoe kan het college garanties geven over het succes van de cursus? Nee, dat kan ik

niet, maar wij zitten wel dicht op de mensen die het betreft. Als wij mensen terug zien komen omdat ze niet geleerd hebben van de cursus, dan zien wij dat. Dat betekent dan ook dat er misschien nog een cursus nodig is. Wij proberen mensen in die zin gewoon te helpen. Over de 50 euro heb ik het al gehad. Er is geen sprake van een drastische aanpassing van het minimabeleid. De nota Schuldhulpverlening komt binnenkort in het college en daarna naar de commissie. Het verzoek van mevrouw Koper om dat gepaard te laten gaan met een presentatie over de uitvoering op dit moment, heb ik toegezegd. Dat doen we tegelijk of voorafgaand. Dat spreken we af met de griffie. U kunt dan vragen stellen. U kunt het ook gewoon vragen stellen die over een casus gaan en wij kunnen daar dan ook op ingaan. Als er mensen zijn die door de aangepaste werkwijze in de problemen komen, besteden we daar zeker aandacht aan. Dat komt bij de presentatie aan bod. Onze bedoeling is de dienstverlening op orde te hebben, mensen op eigen kracht te zetten. Daar zijn onze afspraken opgericht. De doelgroep zelf weet ook hoe wij dit insteken. De doelgroep wordt aan de balie geïnformeerd. Wij leggen dat uit. Daar hebben we zelf ook belang bij. Ik vind de motie dus echt te ver gaan. Er is geen sprake van een bezuinigingsmaatregel. De plannen gaan we bespreken. De nota Schuldhulpverlening komt eraan. Loop daar niet op vooruit. Ik wil graag de feitelijke ervaring met u tegen het licht houden en een fatsoenlijke discussie voeren met de gemeenteraad.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Even een mededeling die u ook in het presidiumverslag had kunnen lezen. De presentaties worden gehouden in het kader van raadsmarkten. Dat gaan we echt leren in deze periode. Wie wil er een stemverklaring afleggen over de motie van de SP?

Mevrouw HUYSSSE: Wij maken ons zorgen over de problematiek. Wij gaan er in ieder geval vanuit dat er altijd maatwerk wordt geleverd zoals de wethouder aangeeft. Wij willen hierover pas een besluit nemen als de nota in de commissie is besproken en behandeld.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Dan breng ik de motie van de SP in stemming. Wie van u stemt in met de motie? Dat zijn de SP, Actiepartij en OPH. Daarmee is de motie verworpen.

## 25. KADERSTELLING VOOR HET STRATEGISCH BELEIDSPLAN 2011-2014 ZAKEN EN WERKGELEGENHEID GEMEENTE HAARLEM: KANS EN KRACHT 92011/1945

De WAARNEMEND VOORZITTER: Er liggen verschillende moties en amendementen. De fracties dienen wel hun spreektijd te bewaken. Dat geldt ook voor de wethouder. Het is efficiënt als de fracties die de moties indienen of ondersteunen hun reactie willen geven op het stuk dat voorligt. Er is heel weinig debattijd meer over. We gaan zo zakelijk mogelijk aan de slag met dit gevoelige onderwerp.

De heer DE JONG: Het kaderstuk ligt voor. De uitgangspunten passen in de liberale visie op sociale zaken en werkgelegenheid, wellicht een beetje door het kabinet en de bezuinigingen gedwongen. Maar het stuk ademt ook de tijdgeest uit. Mensen kunnen de woorden zelfredzaamheid niet meer horen, las ik in een blaadje. Toch noem ik het uitgaan van het menselijk wél kunnen. Iedereen moet meedoen. Dat is belangrijk voor ons en voor de samenleving. De VVD is gecharmeerd van de indeling in verschillende klantgroepen en de manier waarop instrumenten specifiek kunnen worden ingezet. Ik lees dat er bij een andere benadering is geleerd van het verleden. Ik zie ook het advies van de Raad voor Werk en Inkomen die adviseert juist in te zetten op de middengroep oftewel klantgroep 2. Er zullen altijd groepen blijven die een specifiekere benadering vragen en het voorstel om aansluiting te zoeken bij het minimabeleid en bij Hof 2.0 kan ons wel plezieren. Zoals u wel weet is de VVD geen voorstander van verdere bezuinigingen of überhaupt bezuinigingen op minimabeleid dat we hebben afgesproken. De aansluiting die

we hebben gezocht bij het minimabeleid en Hof 2.0 leidt tot een verdere harmonisering en versimpeling van regelgeving. Wat de VVD betreft komen zaken in de toekomst helderder en duidelijker te liggen. De gemeente kan dit soort zaken niet alleen doen en het college kiest voor aansluiting bij Paswerk. Paswerk is de meest logische partner, maar dat is voor de VVD zeker geen wet van Meden en Perzen.

De heer SNOEK: Haarlem ziet zich geconfronteerd met nieuwe landelijke wetgeving, de Wet werken naar vermogen. Deze wet beoogt mensen uit sociale werkplaatsen te krijgen en bij reguliere werkgevers aan het werk te stellen. Wij ondersteunen die ambitie, maar de uitvoering van deze wet en de daaraan gekoppelde middelen is nog met veel onzekerheden omkleed. Veel punten zijn niet exact ingevuld en toch proberen de wethouder en deze organisatie met deze nota daarover alvast strategisch na te denken en vooruitlopend daarop alvast een stip aan de horizon te zetten. Wij complimenteren de wethouder en de organisatie daarmee. Met het college delen wij de ambitie om de klantgroepen 1 en 2 met een aanzienlijke loonwaarde zo snel mogelijk bij reguliere werkgevers aan de slag te krijgen. Dus weg uit die hallen bij de Cruquius en gewoon naar een normale baan in lijn met het gedachtegoed van die Wet werken naar vermogen. Voor de zorgklanten, klantgroep 4, moet de gemeente zorgzaam blijven. Ook dat zien wij terug in het voorstel van het college. Voor klantgroep 3 wordt voorgesteld verbinding te zoeken met Hof 2.0. Daarover maken wij ons wel zorgen. Wat gaat er nu precies gebeuren en hoe gaat dat invulling krijgen? Dat vinden wij de komende jaren nog wel heel spannend. We verwachten voor die klantgroep 3 een scherpe uitwerking het komende jaar zodat we niet in 2013 voor verrassingen komen te staan. Tot slot de rol van Paswerk. Het rekenkameronderzoek Aan de slag met Work First heeft ons geleerd dat – en ik citeer maar even – effectiviteit en efficiëntie van re-integratietrajecten over het algemeen gering is. Gemiddeld zou er een bedrag van ruim een half miljoen euro nodig zijn om te komen tot één geslaagd re-integratietraject. Dat is verschrikkelijk. Het failliet van die re-integratietrajecten hebben we met elkaar kunnen constateren. Meer specifiek over Paswerk zegt het rekenkameronderzoek dat de verhalen van mensen die bij Paswerk werken, geen positief beeld geven van de inzet en begeleiding van het re-integratiebedrijf. Ik wil Paswerk niet als geheel aan de kant zetten of een sneer geven, maar deze ervaringen pleiten er niet voor om als gemeente te zeggen dat Paswerk de meest strategische partner is die we moeten hebben. Het amendement dat waarschijnlijk van D66 zal komen, ondersteunen wij van harte.

Mevrouw HUYSSSE: De kaderstelling Kans en kracht. Tijdens de behandeling in de commissie hebben we als GroenLinks al aangegeven dat we niet gelukkig waren met de invulling van wat tijdens de coalitie was afgesproken over sociaal en betrokken. Natuurlijk weten wij dat de gemeente Haarlem voor een financiële uitdaging staat en het gaat daarbij uiteraard om keuzes. We moeten mensen aanspreken op hun verantwoordelijkheid. Toch mag zelfredzaamheid geen gevleugeld woord worden waarmee de gemeente zich ontslaat van zorgzaam zijn voor de mens die dat niet kunnen en het niet redden. De missie en de visie van Szw klinken prachtig, maar de uitwerking volgt volgens GroenLinks niet in die visie. Hier hebben wij dan ook een amendement op voorbereid. Uitgaan van eigen kracht is een mooi begrip, maar voor een aantal mensen is het mooi in theorie. De hamvraag is in hoeverre deze kracht wordt gewaardeerd door werkgevers. Daarover hoor ik niemand. Uiteindelijk zijn zij het die die kans moeten geven. Wat zorgt ervoor dat zij nu opeens de mensen gaan inhuren die ze tot nu toe niet hebben zien staan? De mensen die er niet in zijn geslaagd die baan te krijgen. We zouden ook graag zien dat de werkgever een prikkel krijgt naast bijvoorbeeld alle loonsuppletie die hij al krijgt. En wat is eigenlijk de verantwoordelijkheid van de werkgever? Kunnen wij de werkgever meer en vaker aanspreken op maatschappelijk verantwoord ondernemen? Tijdens de Wmo-conferentie kwam een inspirerend voorbeeld naar voren. Mensen met een verstandelijke beperking die heel zinvol en nuttig werk doen in het winkeltje van het Schoterhof. Deze mensen draaien mee in de samenleving, hebben hun

kracht, ze zetten zich in, maar ze zijn misschien niet altijd zelfredzaam. Ze hebben daar ondersteuning bij nodig. Dit soort voorbeelden zouden wij graag meer zien, bijvoorbeeld bij de gemeente of bij bedrijven. Ze kunnen dan hun eigen bijdrage leveren en onderdeel uitmaken van de samenleving in plaats van in de werkplaats neergezet worden. De organisaties die dit soort trajecten mogelijk maken, zouden veel meer ingezet moeten worden. Misschien moeten we niet altijd alles willen omrekenen naar kosten en opbrengsten. Deze mensen hebben een ander soort waarde. Dan gaat de nota in op de kosten die Den Haag heeft gemaakt voor de inburgering. De overheid zal dat niet meer betalen, maar GroenLinks vindt toch dat je deze mensen in hun kracht zet wanneer ze zich in het Nederlands kunnen redden. De nota geeft ook aan dat de bemiddelbaarheid wordt vergroot als iemand de Nederlandse taal spreekt. Daar vragen wij dus ook aandacht voor. Zeker de mensen die vanuit een minimum situatie komen. We verwachten wel dat zij een inburgeringsexamen behalen, maar als je minder dan van het minimum moet rondkomen, zijn deze kosten nauwelijks of niet te dragen. Hiervoor komt GroenLinks dan ook met de motie. Verder vragen wij van de wethouder hoe wij de stelling moeten interpreteren dat mensen die vaker in financiële problemen komen of niet gemotiveerd zijn, geen hulpverlening meer zouden krijgen of geen schulddienstverlening. Dat staat in de nota. Hoe gaan wij dat dan aanpakken? Uit een recent gepubliceerd onderzoek is gebleken dat schuldhelpverlening loont en het verkleint het risico voor hoge kosten voor de gemeente. We zouden een dief zijn van onze eigen portemonnee als we niet in staat blijken deze schuldenaren te motiveren om mee te werken in plaats van hen hulp te weigeren. Wij horen graag of de wethouder daar nog ruimte voor verbetering ziet.

### **Motie Vergoeding van inburgeringsexamen**

De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 13 oktober 2011,

constaterende dat:

- volgens de kaderstelling voor het Strategisch Bedrijfsplan 2011-2014 Sociale zaken en werkgelegenheid iedere klant kwaliteiten heeft die waardevol zijn voor de maatschappij en dat meedoen, participatie en de eigen kracht benutten het doel moet zijn voor alle Haarlemmers;
- het college ervan overtuigd is dat het spreken van de Nederlandse taal van belang is om een kans te maken bij arbeidsbemiddeling en deelname aan de samenleving;
- dat het spreken van de Nederlandse taal derhalve de enige duurzame uitweg uit de armoede is;
- één van de voorstellen van het college is om, in aansluiting op de landelijke wijziging, met ingang van 2013 te stoppen met het faciliteren van inburgering;

overwegende dat:

- vanaf 2013 de verantwoordelijkheid om in te burgeren bij de inburgeraar zelf komt te liggen;
- het beoogd resultaat is het bevorderen van economische en sociale zelfredzaamheid van alle inwoners van Haarlem die het nodig hebben op het gebied van participatie, werk, inkomen en schulden;
- sommige Haarlemmers niet in staat zijn de kosten op te brengen voor het examengeld, nadat zij de noodzakelijke kennis op eigen kracht hebben gekregen;

besluit:

- te onderzoeken welke mogelijkheden de gemeente Haarlem heeft om voor mensen met een minimum inkomen het examengeld vergoeden wanneer zij het inburgeringsexamen hebben gehaald;
- het resultaat van het onderzoek nog voor de behandeling van de Begroting 2012 aan de raad te doen toekomen;

en gaat over tot de orde van de dag.

De motie is ingediend door GroenLinks, PvdA, SP en de Actiepartij.

De heer SNOEK: Mag ik daarover een vraag stellen? De motie is al rondgedeeld en ik heb een vraag over de inburgeringstrajecten. Het is een heel goed plan. Ook toen de discussie op landelijk niveau speelde, heeft het CDA gezegd dat mensen inderdaad zelfredzaam zijn, maar daar waar het om mensen gaat die de middelen gewoon niet hebben, zouden gemeenten bij moet springen. Deze motie vult dat in. Wij staan daar positief tegenover. Maar u zegt dat u dit onderzoek nog voor de behandeling van de Begroting 2012 zou willen afronden. Dat is vrij snel. We moeten zelf aan de slag om de begroting voor te bereiden. De kosten zijn pas in 2013 aan de orde, dus waarom geven we onszelf niet gewoon nog een jaar de tijd?

Mevrouw HUYSSSE: Ik denk dat het niet al te veel werk is om het uit te zoeken. De kosten van een examen zijn niet diffuus, die zijn heel duidelijk. Het gaat er dan meer om een inschatting te maken van hoeveel mensen in aanmerking zouden komen voor zo'n ontheffing of voor zo'n regeling dat ze bij het behalen van het examen de kosten terugkrijgen. Dat hoeft geen ingewikkeld onderzoek te zijn en dan kunnen wij er bij de begroting gelijk rekening mee houden.

De heer SNOEK: De middelen hoeven dus niet vrijgemaakt worden voor 2012. Dat speelt pas in mei 2013. Dan hebben wij de herijking gehad. Misschien hebben we dan zelfs wel wat meer ruimte. Het is maar een suggestie.

Mevrouw HUYSSSE: Dank voor de suggestie.

### **Amendement Sociaal en betrokken**

De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 13 oktober 2011, beraadslagend over de kaderstelling voor het Strategisch Bedrijfsplan 2011-2014 Sociale zaken en werkgelegenheid gemeente Haarlem: Kans en kracht,

constaterende dat:

- in de inleiding van de kaderstelling voor het Strategisch Bedrijfsplan 2011-2014 Sociale zaken en werkgelegenheid wordt vermeld, dat er als gevolg van wetswijzigingen en bezuinigingen verandering van de strategische koers nodig is, waarbij beleidsinhoudelijke keuzes gemaakt moeten worden;

overwegende dat:

- mensen op eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid kunnen worden aangesproken;
- er desondanks een groep mensen overblijft voor wie zelfredzaamheid door omstandigheden (al dan niet tijdelijk) onhaalbaar is en die steun van de overheid hard nodig heeft;
- in het coalitieakkoord Het oog op morgen is afgesproken dat wij deze mensen niet in de steek laten;
- in het coalitieakkoord Het oog op morgen daarover de volgende tekst is opgenomen:

‘Wie het alleen niet redt, moet kunnen rekenen op steun van de overheid. Wij kiezen daarom voor een eerlijk sociaal beleid en voor effectieve schuldhulpverlening. [...] Wij geven daarbij waar mogelijk de voorkeur aan maatwerk en aan een individuele boven een categorale benadering. Wij zullen de bestaande regelingen voor minima niet verlagen. In de bestrijding van armoede is een gericht beleid voor schuldpventie, -sanering, -hulpverlening speerpunt. Onderdeel daarvan is een snelle afhandeling van schuldhulpverlenings- en bijstandsaanvragen.’;

besluit:

bovenstaande tekst uit het coalitieakkoord Het oog op morgen leidend te laten zijn bij de uitvoering van het strategisch Beleidsplan en aan de kaderstelling voor het strategisch bedrijfsplan de volgende tekst toe te voegen:

‘De uitgangspunten voor de kaderstelling van het strategisch bedrijfsplan Kans en kracht zullen bouwen op het gedachtegoed van het coalitieakkoord Het oog op morgen en zo in praktijk toe te passen.’

En gaat over tot de orde van de dag.

Het amendement is ondertekend door GroenLinks, PvdA, VVD, D66, CDA en Haarlem Plus en OPH.

Mevrouw KERBERT: Op het sociale domein hebben wij te maken met forse bezuinigingen vanuit de rijksoverheid. Dat zorgt voor grote financiële risico's voor Haarlem. Wij zullen keuzes moeten maken. Keuzes om zaken niet meer doen, keuzes die ook pijn kunnen doen. Zoals ook al in de commissie aangegeven is het uitgangspunt wat D66 betreft daar waar mogelijk zaken anders en slimmer te doen om op die manier zo min mogelijk in het voorzieningenniveau te hoeven snijden. Wij begrijpen wel dat het toch onvermijdelijk zal zijn gezien de forse financiële consequenties. D66 vindt dat in deze kaderstellende nota – uitwerkingen volgen uiteraard nog – een goede richting wordt gegeven. Uiteraard behoud van het sociale vangnet, de beperkte middelen die er zijn inzetten voor het begeleiden naar regulier werk, relatie met andere onderdelen van de gemeente, Hof 2.0, Wmo, onderwijs en natuurlijk een heel belangrijke rol voor de werkgevers. Zoals ook in de commissie aangegeven is de keuze voor Paswerk als de strategische partner voor ons wat te snel. De wethouder gaf al aan dat het geen kerntaak is van de gemeente. Waarom dan meteen de conclusie trekken voor Paswerk? D66 is van mening dat we met elkaar de opties moeten zullen afwegen en daarvan ook de financiële consequenties moeten kennen. Wij zouden nog met elkaar in de commissie over de scenario's van de toekomst van Paswerk spreken. Daarnaast zijn er ook andere organisaties die naar verwachting een hele goede rol kunnen spelen. Het CDA gaf dat in de commissie ook al aan. Wellicht ontstaan er ook nieuwe organisaties, nieuwe allianties, nieuwe bewegingen na de totstandkoming van de nieuwe wet die daarin een rol kunnen spelen. Bedrijven die daar zelf initiatief in zullen nemen. Bij deze dien ik het amendement in waaraan door een aantal al gerefereerd is, het amendement Kans en kracht.

### **Amendement Kans en kracht**

De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 13 oktober 2011, beraadslagend over Kaderstelling voor het strategisch bedrijfsplan 2011-2014 Sociale zaken en werkgelegenheid gemeente Haarlem: Kans en kracht,

constaterende dat:

- in de nota Kans en kracht wordt voorgesteld om Paswerk als strategische partner te kiezen op het gebied van bemiddeling van klanten met een loonwaarde naar werk;
- dezelfde nota geen duidelijke uitspraken doet over andere partners op dit taakveld, noch over andere huidige of toekomstige taakvelden van Paswerk (zoals Work First, dagbesteding AWBZ);

overwegende dat:

- de veranderingen als gevolg van de invoering van de Wet werken naar vermogen omvangrijk, complex en ingrijpend zijn;
- dit om zorgvuldige en gedegen afwegingen vraagt waarbij centraal staat wat het beste is voor de doelgroep;
- scenario's voor de toekomst van Paswerk nog niet voorgelegd en besproken zijn;
- er maar één optie voorligt en er geen financiële consequenties en risico's van de verschillende mogelijkheden beschikbaar zijn;
- het totaalbeeld ontbreekt omdat hier enkel over de taak bemiddeling naar werk voor klantgroep twee wordt besproken;
- er andere organisaties zijn en kunnen gaan ontstaan die op dit terrein een bijdrage kunnen leveren;
- er kortom nog zoveel onbekend en onduidelijk is, een definitieve keuze voor Paswerk als strategische partner op het onderdeel bemiddelen naar werk te snel lijkt;

amendeert:

besluitpunt 4 van het raadsbesluit, de tekst

‘een strategische samenwerking met Paswerk aan te gaan met als doel de klanten met een loonwaarde te bemiddelen naar werk. Paswerk wordt daarvoor omgebouwd naar een regionale uitvoeringsorganisatie voor detachering en bemiddeling van mensen met een beperkt arbeidsvermogen’

te vervangen door:

‘in het komende halfjaar te onderzoeken in hoeverre Paswerk omgevormd kan worden naar een regionale uitvoeringsorganisatie voor detachering en bemiddeling van mensen met een beperkt arbeidsvermogen. Bij dit onderzoek wordt expliciet ook gekeken naar de kwaliteiten en mogelijkheden van andere dienstverleners in dit werkveld.’

En gaat over tot de orde van de dag.

Het amendement is ingediend door D66, CDA, PvdA, VVD en Actiepartij.

Mevrouw KOPER: Voor de PvdA geldt: werken daar waar het kan en een sociaal vangnet daar waar het nodig is. Dat sluit ook aan bij oud-voorzitter Ruud Coolen die vandaag iets geroepen heeft over onze partij en die gaat uit van emancipatie en solidariteit en daar past dat sociale vangnet wat ons betreft heel goed in. Wij hebben in de commissie al een opmerking gemaakt over de wat zakelijke toon van dit stuk, maar de wethouder heeft in de presentatie al aangegeven dat hij het principe van het sociale vangnet en mensen in beeld houden onderschrijft. Hij liet dat net ook zien bij zijn beantwoording bij de schuldhelpverlening. De reden om dat nog eens even wat extra kracht bij te zetten, is waarom wij samen met GroenLinks en de andere partijen het amendement indienen om

nog even de frases uit het coalitieakkoord daaraan toe te voegen als kader. Dat is volgens mij wat we met zijn allen beogen.

De heer VRUGT: Over dat amendement heb ik een vraag aan u en eigenlijk aan alle indieners. Ik vind het een verrassend amendement, want u verwijst naar een tekst uit het coalitieakkoord. Die wilt u eigenlijk een-op-een terugzien in deze nota. Dan is mijn conclusie: het is van tweeën één. Of het amendement is overbodig, of u heeft er geen vertrouwen in dat het coalitieakkoord met deze nota op de juiste manier wordt uitgevoerd. Of u heeft nu al signalen dat dit niet het geval zal gaan zijn. Hoe moet ik dit zien?

Mevrouw KOPER: Het is een kaderstellende nota. We doen niet zo heel vaak dit soort grote kaders. Voor ons is het belangrijk dat die kaders helder zijn. Hoewel de wethouder dat toegezegd heeft, vonden wij het onvoldoende helder in die nota staan. Omdat nog een extra zetje te geven, dienen wij het amendement in.

De heer VRUGT: U vond het coalitieakkoord onvoldoende terug in de nota?

Mevrouw KOPER: Niet helder genoeg. Met de aanvulling die we nu gaan doen en die hopelijk aangenomen wordt, is dat nog helderder dan we zagen. Wij hebben in de commissie al aangegeven dat de PvdA dit als een brede, integrale visie ziet. De verbinding met Hof 2.0 vinden wij heel erg van belang en we willen dat op termijn ook terugzien in de wijze waarop de organisatie werkt. Dus het liefst zoveel mogelijk integraal aanpakken en wellicht inschuiven als dat mogelijk is. GroenLinks heeft al gezegd dat de rol van de werkgevers zeer belangrijk is, het maatschappelijk verantwoord ondernemen. U weet dat mijn partij landelijk erg voor een quotum is. Dat zal ingewikkeld worden, maar wij willen het college vragen aandacht te hebben voor de vraag die in 2015 gaat ontstaan naar arbeidskrachten. Dat speelt met name in sectoren als dienstverlening. Ik ben blij dat de vragen die ik naar aanleiding daarvan in de commissie heb gesteld, zo snel zijn beantwoord. Als laatste punt nog even de financiën. We gaan in het participatiebudget terug van 22 miljoen naar waarschijnlijk maar een half miljoen in 2015. Dat is niet veel en dan is het van belang dat wij met elkaar heldere doelen formuleren om het weinige geld dat we hebben zo efficiënt mogelijk te kunnen inzetten.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Ik heb een punt van orde. Er is geen debattijd meer. We naderen 23.00 uur. Er ligt nog een motie vreemd. Ik stel u het volgende voor. Het is een dermate belangwekkend punt dat het goed aan de orde moet komen. Wij kunnen ons hier achter de tafel voorstellen dat wij de beantwoording van de wethouder, de tweede termijn en de besluitvorming in de volgende vergadering doen. Alleen de SP is het eens met dit voorstel. Dan doen we dat niet, maar ik houd u wel aan de tijd.

De heer SCHRAMA: Haarlem Plus is verheugd om te constateren dat de zorgen die ze in de commissie heeft geuit over zelfredzaamheid nu toch een breder draagvlak krijgen. In de nota wordt gesproken over loonwaarde. Interessant voor bedrijven, maar wij vragen ons af of er wel wordt gekeken naar oneerlijke concurrentie. Loonwaarde is een nieuwe uitspraak voor mensen die iets kunnen betekenen. Net zoiets als kosten en opbrengsten. Ik vind het mensonwaardig. Mensen in de maatschappij hebben een maatschappelijke functie en een maatschappelijk nut. Dat wordt niet berekend. Mensen die ouder zijn en niet meer kunnen werken, hebben in het verleden een heleboel gedaan.

Mevrouw KOPER: Vindt u het niet goed dat er gepraat wordt vanuit een positieve insteek over wat mensen wel kunnen en dat er niet gepraat wordt over wat mensen niet kunnen?

De heer SCHRAMA: Beide groeperingen moeten aandacht krijgen: degenen die wel kunnen en degenen die niet kunnen. We moeten mensen ook zien als mensen die heel veel gedaan hebben voor de maatschappij en we moeten ze niet afrekenen op wat ze nu nog zouden kunnen. Ik vind het mensonterend daar een kostenplaatje aan te verbinden. De motie hebben wij graag mede ingediend.

Mevrouw ÖZOGUL: Ik wil nog een motie indienen, maar ik heb nog een vraag aan de wethouder. In de commissie voerden we discussie met het CDA. Wij vonden dat aanvulling tot het inkomen van bijstandsniveau aan de orde was en het CDA vond dat het tot het minimumloon was. We horen graag van de wethouder hoe dat precies zit en daarna willen we de motie indienen.

De heer SNOEK: Mag ik daarop interrumpen?

De WAARNEMEND VOORZITTER: Ik denk dat we dat niet moeten doen.

Mevrouw KOPER: Dit is een belangrijk onderwerp. Het is een grote kaderstellende nota, een sociaal onderwerp. Ik vind dat we daar gewoon fatsoenlijk de tijd voor moeten nemen en dan moeten we maar een kwartiertje langer doorgaan.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Ik ben blij dat u dat voorstelt. U gaat over uw eigen orde. Daar staat wel enige zakelijkheid tegenover. Het gaat nu om een kwartier en dat moeten we wel serieus nemen.

Mevrouw ÖZOGUL: Ik wil aangeven dat werk en inkomen ons grote zorgen baart. Net als Haarlem Plus vragen wij ons af hoe het met de loonwaarde zal gaan. Loonwaarde berekenen heeft twee kanten. Het laat zien wat mensen kunnen, maar het laat ook zien dat mensen niet kunnen.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Mevrouw Özogul, u zou een vraag stellen, maar u neemt nu een hele termijn. U zou een motie indienen.

Mevrouw ÖZOGUL: Dat ga ik doen. Ik wil mijn zorgen delen over de keuring van loonwaarde, over hoe men dat in de toekomst gaat doen. Wij verwachten ook daar weer schrijnende gevallen. Naar mijn gevoel zijn we dit ontzettend belangrijke punt aan het afraffelen. Ik dien de motie in als ik antwoord heb van de wethouder.

De heer VRUGT: Ik stel voor belangrijke kaderstellende nota's dan maar vooraan in de agenda te zetten. Wij hebben jarenlang geroepen dat Work First een peperduur en niet heilzaam middel was en we zijn blij dat dat nu erkend wordt. Het betreft peperdure integratietrajecten die tot niets leiden zoals landelijk uit allerlei onderzoeken al veel eerder is gebleken. Men wil een koppeling met Hof 2.0, maar Hof 2.0 is Wmo. Onze concrete vraag is dan ook of we de doelstellingen en de verplichting die wij hebben vanuit de Wmo gaan halen met dit verhaal. We dienen daarvoor de motie Accent op activering in. Wij zien nog heel weinig terug van wat er gaat gebeuren naast de klantgroepen die bij Paswerk terechtkomen. We vragen aandacht voor het voortzetten van de bekende trajecten bij Actief Talent, Roads, Spaarnelanden en de nodige andere clubs. We willen dat op het huidige niveau houden. Dat peil is niet heel hoog. We zien mogelijkheden voor de financiering daarvan, met name bijvoorbeeld uit de reguliere budgetten. Om een concreet voorbeeld te noemen: als Spaarnelanden geld over heeft, dat met name projecten als de WOP voortgezet moeten kunnen worden. Deze nota gaat over ontzettend veel uiteenlopende onderwerpen. De nota is eigenlijk een monster om te behandelen. De nota gaat deels over door het Rijk over de schutting richting gemeente gegooide onderwerpen zonder dat de gemeenten daar geld bij krijgen. Daarover maken wij ons zeer veel zorgen, niet in de laatste plaats over zoiets als een huishoudingsinkomen. Daaraan gaan wij nog in cynische zin heel veel pret beleven. De Actiepartij neemt kennis van deze nota en wacht de vervolgnota's af. Wij zullen hier niet zomaar mee instemmen. We nemen er kennis van.

### **Motie Accent op Activering**

De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 13 oktober 2011, in bespreking over de kaderstellende nota Kans en kracht,

overwegende dat:

- op vragen van raadsleden over de ogenschijnlijk monopolistische rol van Paswerk als gewenste strategische partner in de uitvoering van het nieuwe beleid, het college heeft aangegeven dat die rol voor Paswerk met name is beoogd t.b.v. 'klantgroep 2';
- daarmee echter geen eenduidig beeld bestaat over voortzetting van de diverse dagbestedings- en activeringstrajecten zoals we die nu kennen bij tal van instellingen voor de diverse doelgroepen uit de tot klantgroep 4 bestempelde mensen;
- activering en dagbesteding voor deze groepen van onverminderd groot belang is maar ondanks de zorgtaak die de gemeente voor deze groepen heeft door de forse (rijks)bezuinigingen ernstig onder druk komen te staan;
- activering en dagbesteding immers voor grote groepen een onmisbare schakel vormen in 'meedoen' in plaats van 'uitvallen' in onze samenleving;
- diverse projecten nu al zijn stopgezet, zoals bijvoorbeeld de WOP en hetzelfde dreigt voor o.a. Puik Hergebruik bij een partner als Spaarnelanden;

draagt het college op

- bij de verdere uitwerking van het nieuwe beleid alles op alles te zetten om zoveel mogelijk het niveau van activerings- en dagbestedingstrajecten zoals we die nu kennen van o.a. Actief Talent, Ecosol, Perspectief, Roads, Spaarnelanden, Hartekamp, GGZ, Brijder, Ribw, Schalm e.d., ten minste op het huidige peil voort te zetten;
- bij knelpunten in de financiering hiervan naast eventuele aanvullende rijksmiddelen (in het kader van overheveling AWBZ) indien nodig ook actief te zoeken naar middelen vanuit de Wmo-reserve dan wel uit reguliere budgetten van de diverse sectoren die betrokken zijn bij de uiteenlopende activeringstrajecten (groen, onderhoud, beheer, e.d.);

en gaat over tot de orde van de dag.

De motie is ingediend door de Actiepartij.

Wethouder NIEUWENBURG: Ik heb met belangstelling naar uw bijdragen geluisterd. Als het gaat om voorsorteren op wat komen gaat - de Wet werken naar vermogen komt er gewoon aan, dat is een Rijkswet - vraagt dat om adequaat handelen van het gemeentebestuur. Het lijkt alsof ik in herhaling vervel ten opzichte van het vorige punt. Als we het nu niet doen, betekent dat dat er straks 4000 mensen op ons afkomen die we niets te bieden hebben. Gemeenten hebben de belangrijke taak om dat goed te organiseren. Dat is onze plicht ook. De gemeente Haarlem heeft zelfs nog een regionale rol. Wij hebben 150.000 inwoners. We tuigen hier een werkplein op en dat heeft regionale betekenis. Dat vergt een regionale afstemming, want anders gaan we die arbeidsmarkt niet goed bedienen. Verschillende sprekers hebben gezegd dat de instrumenten die die Wet werken naar vermogen met zich meebrengt, nog niet uitgekristalliseerd zijn. De parlementaire goedkeuring moet nog komen. Het is terecht dat mensen hier zeggen bezorgd te zijn. Dat ben ik ook. Hoe gaan we ervoor zorgen dat werkgevers ook hun verantwoordelijkheid nemen? Dat is een heel belangrijke vraag. Ik hoor het iedereen zeggen, maar we hebben er nog weinig antwoorden op. Het is een illusie dat deze mensen allemaal bij de overheid gaan werken. Die banen hebben we helemaal niet. De markt zal er voor een groot deel voor moeten zorgen dat deze mensen met een loondispensatie aan de slag komen. Dat is een helse klus.

Er zijn verschillende moties ingediend. Accent op activering. De overwegingen staan gewoon haaks op de nota. Ik snap dat de heer Vrugt een poging doet voor veel mensen op te komen. Dat gaan we ook doen. Er komt een gezamenlijke brief van collega Van der Hoek en mij. Die gaat over Hof 2.0, sociaal domein, Wet werken naar vermogen, waarin

wij u uitgebreid zullen bijpraten over hoe een en ander in elkaar ingrijpt. Als u bij uw overwegingen zegt dat activering niet los kan worden gezien van overig re-integratiebeleid, dan is toch duidelijk dat de nota er juist over gaat dat we moeten kiezen. Als we niet kunnen kiezen, dan kan ik u vertellen dat wij mensen niet aan de slag helpen. Dat is wel nodig.

De heer VRUGT: Dus neemt afstand van de tot nu toe gehanteerde participatieladder?

Wethouder NIEUWENBURG: Wij stellen hier thans een andere nota vast die gericht is op de re-integratie en op werk. Wij anticiperen op wetgeving die eraan komt en waarop wij moeten voorsorteren. Voorts somt u een groot aantal organisaties op, maar het is voor ons als college nog maar zeer de vraag of al deze partijen gereede partijen zijn die dat zouden moeten doen. We hebben het over mensen die geactiveerd moeten worden. Dat kan best. Collega Van der Hoek en ik zijn met deze partijen in overleg om te kijken welke rol zij kunnen spelen in het kader van de activering. Dat is iets anders dan re-integratie naar werk. Ik heb grote problemen met een opeenstapeling van partijen, waar u voor opkomt. Het gaat dit college vooral om wat wij voor de mensen kunnen betekenen en daar komen wij op terug.

De heer VRUGT: Ik maak hier echt ernstig bezwaar tegen. Het gaat mij niet om de organisaties, het gaat om de mensen. Die trajecten zien wij nu aan de lopende band sneuvelen. Dat weet u ook. En voor die mensen is deze motie bedoeld en niet op de manier zoals u hem nu uitlegt.

Wethouder NIEUWENBURG: Een aantal gaat gewoon wel door. Maar als college kijken we vooral naar maatwerk en wat we voor de mensen kunnen doen om ze te activeren. Het gaat voor een groot deel niet meer vanuit de re-integratiegelden. Die gelden zijn er niet meer. Die gelden komen uit de Wmo en daarvoor zijn passende maatregelen. In die zin snijdt uw motie wel hout. Maar wat ons betreft is het een verkeerde benadering en we ontraden die dan ook.

Mevrouw KOPER: Nu ben ik net als eerder de heer Van Driel een beetje in verwarring, want volgens mij zegt de heer Vrugt net dat het hem niet om de organisaties gaat. Het gaat erom dat we ervoor zorgen dat die activering blijft bestaan, dus met name flankerend beleid voor mensen met verslavingsproblematiek en vanuit de GGZ. Volgens mij geeft de wethouder er nu een andere invulling aan. De heer Vrugt geeft aan dat het in deze motie niet gaat over specifiek deze organisaties. De motie zegt er alles aan te doen om die activering voor elkaar te krijgen. Hoe dat gebeurt, daarmee komen de wethouders in hun nieuwe nota.

Wethouder NIEUWENBURG: Het gaat veel verder. Er staat ook dat we bij de verdere uitwerking van het nieuwe beleid alles op alles moeten zetten om zoveel mogelijk het niveau van activerings- en dagbestedingstrajecten op het huidige peil moeten voortzetten. Ik durf de stelling aan dat dat voor een aantal organisaties nog maar de vraag is, omdat die niet in alle opzichten dat werk leveren dat vereist is.

Mevrouw KOPER: Wethouder, de heer Vrugt noemt dat als voorbeeld. Hij zegt niet dat per se die trajecten moeten doorgaan.

De heer VRUGT: Exact. Ik heb het gewoon over de mensen uit klantgroep 4 die in uw nota beschreven staan en waarvan u ook zegt dat we dat samen met Hof 2.0 gaan doen. Dat is inderdaad Wmo. U zegt zelf dat de motie daarmee hout snijdt. Daar ben ik blij mee en ik begrijp dus niet zo goed waarom u zo moeilijk doet.

Wethouder NIEUWENBURG: Wat ons betreft is het een verkeerd instrument, gericht op organisaties en niet op de mensen.

Mevrouw HOFFMANS: Stel nu dat de heer Vrugt vanaf het punt dat er staat 'zoals' tot en met 'en dergelijke' zou schrappen. Zou u de motie dan kunnen overnemen?

Wethouder NIEUWENBURG: Ik weet nu niet meer wat er staat.

Mevrouw HOFFMANS: Ik zal het u voorlezen. Het is inderdaad ingewikkeld. Het gaat om het eerste bolletje bij de opdracht aan het college: bij de verdere uitwerking van het nieuwe beleid alles op alles te zetten om zoveel mogelijk het niveau van activerings- en

dagbestedingstrajecten zoals we dat nu kennen ten minste op het huidige peil voort te zetten.

Wethouder NIEUWENBURG: Maar dat is in tegenspraak met elkaar.

De heer VRUGT: Ik vind het een uitstekend voorstel van mevrouw Hoffmans. Die tegenstrijdigheid die de wethouder erin ziet, zie ik niet. Ik vind het een prima suggestie en ik vind het prima om dat stuk van de zin te schrappen. Ik breng hem zo in stemming.

Mevrouw HOFFMANS: Volgens mij staat er dan wat u in uw toelichting heeft gezegd.

Wethouder NIEUWENBURG: Ook omdat er organisaties in worden genoemd, is het ontzettend belangrijk dat de tekst daarover volslagen helder is.

Mevrouw HOFFMANS: De heer Vrugt heeft net toegezegd dat stukje zin te schrappen. Ik denk dat het daarmee volstrekt helder is en dat iedereen het kan begrijpen.

Wethouder NIEUWENBURG: Het zijn voor een deel onderdelen die op het terrein van mijn collega komen. Daar gaan wij zo even over praten en dan kom ik daarop terug.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Ik heb dit interruptiedebat even laten lopen, want het is ongelooflijk belangrijk en ook heel interessant.

Wethouder NIEUWENBURG: Ik ben bezig om met Kans en kracht met u door te lopen en dan komen we op het amendement Kans en kracht. Dat gaat over de strategische samenwerking met Paswerk. Ik heb kennisgenomen van uw standpunt daarover, ook in de commissie. Laat ik heel duidelijk zijn: Paswerk is geen doel, maar een middel. Wij hebben met Paswerk nog een lange weg te gaan. Maar we hebben wel haast, want op 1 januari 2013 komen er wel mensen die geholpen moeten worden. Als wij het aan de vrije markt overlaten de komende tijd, gaan we die mensen niet helpen. Dus we moeten wel een hete strategische keuze maken in hoe we dat gaan oppakken. Wat ik zal doen – en daar heb ik Paswerk voor nodig, hebben we besluitvorming voor nodig, heb ik informatie voor nodig – is u in het proces mee te nemen over hoe wij strategisch met hen omgaan. Op deze wijze lees ik het amendement ook. We moeten dan een aantal dingen uitwerken en we moeten daarbij ook gebruik maken van het herstructureringsfonds dat door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid beschikbaar is gesteld. Ik zal dat voorstel separaat aan u voorleggen. Dan zullen we ook ingaan op de dilemma's die nu zelf schetst: kosten, baten, prikkel. We hebben in de nota ook heel duidelijk gezegd dat Paswerk niet de enige partij is. Er zijn ook mogelijkheden voor andere partijen. Wij zien ook dat andere partijen, met name klantgroep 2 uitstekend zou kunnen bemiddelen. Dat zijn zaken waarover ik dan nader met u zou willen praten. Voor de WSW-populatie blijven wij met Paswerk te maken hebben. Dat stel ik voorop. Daar gaan we geen nieuwe dingen voor doen. Dan kom ik op de vraag van mevrouw Koper. Het vraagt ook een andere bestuurlijke aansturing en een ander commitment van werkgevers in de bestuurlijke structuur. Die zijn er nu niet. Er is een gemeenschappelijke regeling. Als je mensen wilt uitstromen uit Paswerk, uit een bedrijf, heb je bestuurlijk commitment nodig van het bedrijfsleven. Dat moet daarin een rol nemen. Ik zie wel mogelijkheden om dat te doen. Landelijk zijn er voorbeelden in en daar kunnen wij veel van leren. We hebben wel haast, maar ik kom daar bij u op terug. Ik kan op zich prima leven met het amendement dat u voorstelt.

En dan de motie van de SP.

### **Motie Minimaal minimumloon**

De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 13 oktober 2011,

overwegende dat:

- het wetsvoorstel Wet werken naar vermogen nog bij de Kamer ligt;
- er nog onduidelijkheid is over aanvulling tot 100% minimumloon;

- waarschijnlijk gemeenten zelf over de aanvulling en de grens tot waar ze willen aanvullen mogen beslissen;

draagt het college op om:

- te garanderen dat we het ontvangen loon middels een uitkering aanvullen tot minimumloon;

en gaat over tot de orde van de dag.

De motie is ingediend door SP, OPH en Actiepartij.

Wethouder NIEUWENBURG: Gemeenten mogen geen inkomenspolitiek voeren. Dat is expliciet een rijkstaak. Deze motie ontraden wij dus ook.

Dan blijft het amendement Sociaal en betrokken nog over. Dat willen wij met veel genoeg in deze kaderstellende nota opnemen. Het is een opdracht vanuit de coalitie. Het spijt mij niet dat het er niet in staat. Ik heb uitgelegd waarom de nota deze strekking heeft. Maar als uit de gemeenteraad heel duidelijk deze politieke boodschap komt, dan neemt het college die over.

En dan de vergoeding van het inburgeringsexamen. U vraagt daar een onderzoek. Dat gaan we doen. Goed gedrag moet je belonen. We zullen kijken wat de financiële consequenties daarvan zijn. Dat breng ik in beeld. We zullen kijken of we dat nog voor de begroting kunnen doen en dan kunt u er een dekking voor aangeven als u het belangrijk genoeg vindt.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Dan wil ik overgaan tot stemming. Ik wil eerst de moties doen, zodat de amendementen - als ze gehandhaafd worden - zo dicht mogelijk bij het stuk liggen. Als eerste ligt de motie Accent op activering voor van de Actiepartij, de gewijzigde versie. Wie wil er een stemverklaring geven?

Mevrouw KERBERT: Wij herkennen de lijn in deze motie vooral in het feit dat het belangrijk is dat er aandacht moet zijn voor dagbesteding en activering. Over die ene zin is voldoende gesproken en met die strekking kunnen wij de motie steunen.

Mevrouw ÖZOGUL: Met de aanpassing zoals die eerder is genoemd, kunnen wij de motie steunen.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Niemand meer? Dan breng ik de motie Accent op activering in stemming. Wie van u stemt in met die motie? Dat is iedereen met uitzondering van de VVD. Daarmee is de motie aangenomen.

Dan kom ik bij de motie Minimaal minimumloon. Wie wil er een stemverklaring afleggen?

De heer SNOEK: Pagina 10 van de hoofdlijnennotitie van de nieuwe Wet werken naar vermogen is heel duidelijk over wat aangevuld wordt en hoe mensen doorgroeien naar het wettelijk minimumloon. Wat u voorstelt, valt buiten de kaders van deze wet. Dat is volgens mij volstrekt niet haalbaar en het zou op zichzelf heel veel geld kunnen kosten bij een wet waarvan de wethouder al enkele malen heeft aangegeven dat we op een heel krap budget zitten. Daarom doe ik de aanbeveling dat u uw huiswerk nog een keer doet en dat u goed kijkt hoe het in elkaar zit. Dit kan niet.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Dan breng ik de motie in stemming. Wie stemt er in met deze motie? Dat is de SP, de Actiepartij en OPH. Dan is de motie hiermee verworpen.

Dan de motie Vergoeding van het inburgeringsexamen. Wie wil een stemverklaring afleggen?

Mevrouw KERBERT: Wij kunnen als gemeente niet alle rijksbezuinigingen compenseren. Dat hebben we eerder al tegen elkaar gezegd. Dit soort zaken heeft te

maken met minimabeleid en bijzondere bijstand en daarvan verwachten wij nog een uitwerking. Daar wachten wij op en we zullen deze motie niet steunen.

De heer SNOEK: Terecht merkt D66 op dat we niet lokaal alle rijksbezuinigingen moeten compenseren. Hierbij heeft de landelijke wetgeving heel duidelijk aangegeven dat juist voor deze probleemgroep de gemeente een taak heeft. Wij ondersteunen het om het in ieder geval te onderzoeken.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Dan breng ik de motie in stemming. Wie steunt de motie Vergoeding van inburgeringsexamen? Dat zijn PvdA, GroenLinks, CDA, Actiepartij, Haarlem Plus, SP. Daarmee is de motie aangenomen.

Dan kom ik bij het amendement Kans en kracht. Wie wil er een stemverklaring afleggen?

Mevrouw PIPPEL: Voorzitter, ik wil geen reactie, maar de wethouder gaf aan dat hij met ons wil bespreken hoe wij de strategische samenwerking gaan vormgeven. Volgens mij is dat niet wat het amendement zegt. Dat wilde ik graag even duidelijk maken.

De WAARNEMEND VOORZITTER: U handhaaft het amendement. Dan breng ik het amendement Kans en kracht in stemming. Dat zijn D66, VVD, Haarlem Plus, Actiepartij, CDA, GroenLinks en PvdA. Daarmee is het amendement aangenomen.

Dan kom ik bij het amendement Sociaal en betrokken. Wie wil er een stemverklaring afleggen?

De heer VRUGT: Wij vonden het hoogst opmerkelijk dat nu juist partijen van de coalitie vragen om een tekst uit het coalitieakkoord op te nemen in een stuk. Je zou haast gaan denken dat het een motie van wantrouwen is. Maar goed, juist dat stuk uit het coalitieakkoord vinden wij uitstekend en wij kunnen daarmee instemmen.

Mevrouw ÖZOGUL: Ook de SP is van mening dat het verbazingwekkend is dat de coalitiepartijen het eigen coalitieakkoord op deze manier aan het college vragen. Desondanks stemt de SP ermee in.

De WAARNEMEND VOORZITTER: Dan breng ik het amendement Sociaal en betrokken in stemming. Wie stemt ermee in? Het amendement wordt raadsbreed aangenomen.

Dan kom ik bij het raadsbesluit Kaderstelling voor het Strategisch beleidsplan 2011-2014 Sociale zaken en werkgelegenheid gemeente Haarlem: Kans en kracht.

De heer SCHRAMA: Mag ik even een korte vraag stellen? In hoeverre is het raadsstuk niet aan herziening toe gezien de vele moties en amendementen die zijn aangenomen?

De WAARNEMEND VOORZITTER: De amendementen zijn van invloed op dit stuk, dus als u instemt met het raadsstuk, dan houdt u rekening met aangenomen amendementen. Wie wil er een stemverklaring afleggen? Niemand. Dan breng ik het raadsbesluit in stemming. Wie stemt ermee in? Dat zijn D66, VVD, Haarlem Plus, OPH, CDA, GroenLinks en PvdA. Daarmee is het raadsstuk aangenomen.

## 27. MOTIE LAAT DE REDDINGSBRIGADE HAARLEM NIET VERDRINKEN

De heer VEEN: De Haarlemse reddingsbrigade is in 1913 opgericht en een van de oudste reddingsbrigades van Nederland. De Haarlemse reddingsbrigade verzorgt verschillende opleidingen op het gebied van zwemmend redden en varend redden. Daarnaast begeleidt zij tal van evenementen in en om het water. De Haarlemse reddingsbrigade beschikt ook over een rampenploeg en een reddingsvlet van de reddingsbrigade Nederland en kan in geval van calamiteiten in heel Nederland worden ingezet. Ons schaduwraadslid de heer Boer heeft onderzocht hoe op de geplande nieuwe locatie bij Schoteroog de reddingsbrigade gehuisvest gaat worden. Dan blijken er toch enkele onvoorziene problemen te ontstaan in de maatschappelijke dienstverlening van deze club. Helaas zijn die niet eerder ontdekt. Nu de reddingsbrigade aangesloten is bij de VRK, lijkt het ons van belang dat er nog eens goed gekeken wordt naar het pakket van eisen en wij verzoeken de wethouder nog eens te kijken waar de reddingsbrigade gehuisvest kan worden en dan zo goed mogelijk. Ik heb begrepen van de reddingsbrigade dat zij middelt

en eventueel gesprekken voert met allerlei partijen. Ik denk dat een oplossing mogelijk is. Derhalve luidt de motie als volgt:

### **Motie Laat de reddingsbrigade Haarlem niet verdrinken**

De Haarlemse gemeenteraad in vergadering bijeen op 13 oktober 2011,

overwegende dat:

- de reddingsbrigade Haarlem sinds 2007 in een tijdelijke locatie bij het gemaal Spaarndam zit i.v.m. de sloop van hun gebouwen ten behoeve van de Schoterbrug;
- de reddingsbrigade Haarlem onderdeel is van de Veiligheidsregio Kennemerland;
- de reddingsbrigade Haarlem onderdeel is van het incidentbestrijdingsplan Noordzeekanaal;

tevens constaterende dat:

- de reddingsbrigade Haarlem in eerste instantie huisvesting zou krijgen aan de Spaarnekant van Schoterroog en dit realiseerbaar is;
- het programma van eisen voor de nieuwe locatie van de reddingsbrigade Haarlem vanuit de gemeente Haarlem in 2004 is opgesteld;
- de reddingsbrigade Haarlem heeft aangegeven het liefst een permanente huisvesting te krijgen op de huidige locatie;
- de tijdelijke bouwvergunning in september 2012 voor de huidige locatie vervalt;

verzoekt het college van B en W om:

- op korte termijn in overleg te gaan met de reddingsbrigade Haarlem om een nieuw gezamenlijk programma van eisen vast te stellen; dit als uitgangspunt te nemen voor de nieuwe locatie en in gesprek te gaan met Rijnland om de mogelijkheden te bespreken om op de huidige locatie te blijven;

en gaat over tot de orde van de dag.

De motie is ingediend door VVD, Actiepartij en CDA.

Wethouder CASSEE: Voorzitter, dit onderwerp is de resultante van Land in zicht, een van de zeventien rafelranden die dit project met zich brengt. Wij zijn inmiddels een aantal jaren met de reddingsbrigade in gesprek en nu de vergunningstermijn dreigt te verlopen, zijn we er klaar voor. Wat ons betreft gaan we dit snel afhandelen. Of het programma van eisen moet worden aangepast, is nog maar de vraag. De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat partijen bij die rafelranden niet afkerig zijn van een zekere overvraging. Ik wil niet zeggen dat dat in dit geval ook zo is, maar ik sluit het niet uit. Wij zullen dit verzoek aan het college toevoegen aan het plan van eisen dat wij onszelf toch al hadden opgelegd en wat mij betreft zetten we er eind dit jaar een punt achter. Het kost allemaal te veel tijd en dus geld.

De heer VEEN: Dit gehoord hebbende trek ik de motie in. Ik ben hier tevreden mee.

De heer VRUGT: Als mede-indiener vind ik het eigenlijk best jammer. Ik hoorde de wethouder wel één ding zeggen waar ik toch een beetje op aansloeg, als zou ook deze zeventiende partij misschien toch overvraagd hebben. Daarvan is in het geheel geen sprake. Ze zitten al heel lang in tijdelijke containers in Spaarndam. Daar willen we allemaal vanaf en de plek die nu wordt beoogd, is om tal van redenen overigens niet haalbaar. Van overvragen is dus geen sprake.

De VOORZITTER: Daarmee heeft u het laatste woord van de beraadslaging. Dames en heren, hartelijk dank. Ik sluit nog net voor 23.30 uur deze raadsvergadering.

Aldus vastgesteld in de vergadering van ..... (in te vullen door de griffie)

Griffier

WAARNEMEND VOORZITTER